

Bu sayımızda

**Müəllimin
seçim fərqi...**

→səh.3

**Təhsil işçilərinin
sentyabr konfranslarında**

→səh.4

**Ürəklərdə yaşar
MÜƏLLİM**

→səh.7

**ABŞ-da tələbə
borclarının həcmi
1,5 trilyon dolları keçdi**

→səh.8

Heydər Əliyev Fondunun mütaliə mədəniyyətinə töhfəsi

**Bakı Kitab Mərkəzi
gənclərin oxuya olan marağını
daha da artıracaq**

Avqustun 28-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə yaradılan Bakı Kitab Mərkəzinin açılışında iştirak ediblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı və birinci xanım Mərkəzin rəmzi açılışını bildiren lenti kəsdilər.

Mərkəzin direktoru Günel Rzayeva burada yaradılan şərait barədə məlumat verdi. Paytaxtın Üzeyir Hacıbəyli və Qoqol küçələrinin kəsişməsində yerləşən bu mərkəzin sahəsi 2500 kvadratmetrə yaxındır. Fəaliyyətində əsas məqsədi mütaliəyə marağın artırılması olan Bakı Kitab Mərkəzində Azərbaycan və digər dillərdə dünya ədəbiyyatı bestsellerləri, incəsənətə dair nadir albomlar, turistlər üçün bələdçi kitablar, musiqi kitabları və notlar da satılacaq. Burada müxtəlif dillərdə və janrlarda 10 mindən çox adda kitab təqdim olunacaq.

→Ardı səh.2

Məqsəd vakansiyaları doldurmaq deyil, keyfiyyətə nail olmaqdır

“İxtisasım, ancaq ondan da çox dünyagörüşü ilə bağlı suallar verdilər. Sonra komputer biliklərimlə maraqlandılar. Hansı proqramlarda işləyə bildiyimi soruşdular. Slayd hazırlaya bilib-bilmədiyimi araşdırdılar. Sualların hamısına cavab verdim. Fikirlərindən başa düşdüm ki, haqqımda müsbət rəy yaratmışam. Çünki mənə dərstdə təbiiq etməyim üçün bəzi məsləhətlər də verdilər. 3 illik müəllimlik təcrübəm var. Özel liseydə dərs demişəm. Uşaqlar da mənə çox sevir. Buna əsaslanaraq deyə bilərəm ki, bu gün (dünən - R.D.) mənə göstərilən etimadı növbəti tədris ilindən başlayaraq həyata keçirəcəyəm

müəllimlik fəaliyyətimdə doğruldacağam”. 2011-ci il məzunu olan Nərimə Məhərrəmovaya Beyləqanda fizika müəllimi işləmək istəyir. Müəllimlərin işə qəbulu müsabiqəsinin müsahibə mərhələsinə çağırılmışdı. Onunla çıxışda qarşılaşdıq. Həyəcanı sevincinə qarışmışdı.

Dünəndən müəllimlərin işə qəbulu üzrə əlavə yerləşdirmənin müsahibə mərhələsi başlayıb. Əlavə yerləşdirmədə keçid balı toplayaraq işə qəbul oluna bilməyən - vakansiya seçimi etməyən, vakansiya seçimi edib elektron ərizəsini təsdiq etməyən, elektron yerləşdirmə zamanı vakant yer tutmayan,

vakant yer tutub müsahibəyə gəlməyən namizədlər iştirak edirlər. Həmin mərhələdə Azərbaycan dili və ədəbiyyat, ibtidai sinif, fiziki tərbiyə, informatika, kimya, fizika, texnologiya, alman dili, fransız dili, rus dili və ədəbiyyatı, rus dili, biologiya, riyaziyyat, coğrafiya, ingilis dili, tarix, musiqi və təsviri incəsənət fənləri üzrə namizədlərin bilik və bacarıqları, psixoloji durumu və ümumi dünyagörüşü yoxlanılır. Həmçinin namizədlər ixtisasları üzrə əvvəlcədən elan olunmuş mövzulardan birini açıq dərs formatında müsahibə komissiyasının üzvlərinə təqdim edirlər.

Xatırladaq ki, müsahibədən uğur

qazanmış namizədlər müddətsiz müqavilə ilə işə qəbul olunacaqlar.

**Namizədlər daha
hazırlıqdırlar**

Təhsil işçilərinin Peşəkar İnkişafı İnstitutunun İnsan Resursları Mərkəzinin baş mütəxəssisi Nurlan İsmayilbəyli “Azərbaycan müəllimi” qəzetinə bildirdi ki, əlavə yerləşdirmənin müsahibə mərhələsi uğurla keçir: “Müəllimlərin işə qəbulu müsabiqəsinin birinci turu başa çatıb.

→Ardı səh.5

332 adda dərslik və müəllimlər üçün metodik vəsait çap edilib

2018-2019-cu tədris ilinə dövlət ümumtəhsil müəssisələrinin I-XI sinifləri üçün 332 adda 6726029 nüsxə dərslik və müəllimlər üçün metodik vəsait çap edilib. Şagirdlər dərslikləri sentyabr ayının 3-dən etibarən təhsil aldıkları məktəbdən əldə edə bilərlər. Dərsliklərlə təmin olunmadıqda isə bu barədə məktəb rəhbərliyinə vaxtında məlumat verilməlidir.

Dərsliklər hər şagirdə 1 tədris ilində istifadə edilmək üçün verilir. Hər dərsliyin istifadə müddəti onun buraxılış ilindən etibarən 4 ildir.

Dərsliklərin elektron variantları www.e-derslik.edu.az və www.trims.edu.az saytlarında müxtəlif formatlarda mövcuddur.

Təcrübə proqramı başla çatıb

Müxtəlif ali təhsil müəssisələrinin SABAH qruplarında pedaqoji ixtisaslar üzrə təhsil alan tələbələrə Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsində (BŞTİ) təcrübə keçmələri üçün ayrılan müddət başa çatıb.

Təcrübə proqramının məqsədi təhsildə müvəffəqiyyət qazanan və fərqlənməyi bacaran tələbələrə xüsusi sayğı nümayiş etdirmək, yüksək potensiala malik gənclərin peşəkar kimi formalaşmasına dəstək olmaqdan ibarətdir.

SABAH qruplarında təhsil alan 17 tələbə iyulun 16-da başlayan proqram çərçivəsində BŞTİ-də 1 ay təcrübə keçmək imkanı qazanıb, nəzəri biliklərini real iş şəraitində təbiiq edib. Onlara öz potensiallarını, bilik və bacarıqlarını nümayiş etdirmək baxımından idarədə əlverişli şərait yaradılıb. Proqram çərçivəsində tələbələr kommunikasiya sahəsində bacarıqlarını inkişaf etdirmək, müxtəlif tədbirlərdə iştirak etmək və kollektivdə fəaliyyət vərdişlərinə yiyələnmək imkanı əldə ediblər.

Təcrübə proqramını uğurla başa vuran gənclərə BŞTİ tərəfindən müvafiq arayış verilməkdir.

Qeyd edək ki, 2014-2015-ci tədris ilindən etibarən fəaliyyət göstərən SABAH qrupları ali təhsildə tədrisin keyfiyyətinin yüksəldilməsi, yeni və fərqli mühitin yaradılması, savadlı, bacarıqlı və hazırlıq tələbələrin yetişdirilməsi, əmək bazarının artan tələblərinə müvafiq olaraq kadr hazırlığının təmin edilməsi məqsədi ilə yaradılıb. SABAH qrupları tələbələrə əlavə təqaüd, bölgələrdə qeydiyyatda olan tələbələr üçün ödənişsiz yataqxana xidməti, xarici mübadilə proqramları, müasir təşkilat və müəssisələrdə tədris və istehsalat təcrübələri, əmək bazarında daha uğurlu namizədlərə çevrilmə kimi üstün imkanlar təklif edir.

Varlı olmaq üçün harada oxumaq lazımdır?

Yaxud milyarder-məzunların əsas “ixracatçı”ları

Tarix boyu insan “ən yaxşı”nın axtarışında olub. Ən yaxşı torpaqlar, ən yaxşı qida, bəzək əşyaları, geyim və ... təhsil. XXI əsrdə tək təhsil almaq yetərli deyil, hansı ixtisas və peşə üzrə oxumağın anlamı olduqca böyükdür. Və təbii ki, harada, hansı ali məktəbdə. Qərbdə istehsal olunmuş filmlərdəki süjetlərdən tutmuş gündəlik xəbərlərdə hər yerdən öyrənirik ki, cəmiyyətdə uğur qazanmış, sosial rifahı yüksək olan şəxslər təhsillərini dünyanın ən nüfuzlu təhsil ocaqlarında alıblar. Bu nə deməkdir? Həmin o varlı şəxslərin hamısı nü-

fuzlu ali məktəblərə öz savadları ilə daxil olublar mı?

Ötən saylarımızda ali təhsili almaq və hətta varlı olmaq üçün təhsilə ehtiyac duymayan dünyanın ən tanınmış milyarderləri barədə yazı dərc etmişdik. Yazıdan gördüyü kimi, dünya iqtisadiyyatına və bir çox hallarda hətta siyasəti proseslərə belə təsiri olan iri kapital sahiblərinin təqribən dördü birinin ali təhsili yoxdur. Yaxud da ələsi var, elmlər doktorudur, ancaq düşünür ki, bu qəddər var-dövlət yığmaq üçün təhsil əsas deyil. Bugünkü yazımızda isə biz yerdə

qalan ali təhsilli varlıların hansı ali məktəblərdə oxuduqlarına toxunacağıq. Çünki xüsusilə Qərb dünyasında onların yalnız məhdud dairəli, sayı bir neçə ilə məhdudlaşan təhsil ocaqlarının yetirmələri olmaları barədə formalaşmış və kök salmış rəy mövcuddur.

Elita harada oxuyur?

Sinqapurun Wealth-X şirkəti və UBS bankının dünyanın müxtəlif ölkələrindən olan milyarderlər arasında aparıcıları sorğunun nəticələrinə görə, onların təqribən üçdəikisi ali təhsillidirlər. Britaniyadan olan milyarderlərin 80%-i ali məktəb bitirib. Supervarlıların əksəriyyətinin ali təhsilli olmaları ilə yanaşı, onların dördübirinin magistr,

təqribən 10%-nin isə doktor dərəcəsinə yiyələndikləri üzə çıxıb. Əldə edilmiş məlumatlardan görünür ki, dollar milyarderləri adətən üzrə dünyada ən nüfuzlu sayılan universitetlərin məzunları olurlar. Hazırda gələcəyin varlıları arasında ən populyar olan 20 universitetdən 16-ı ABŞ-da yerləşir.

2014-cü ilin məlumatına görə, belə prestijli təhsil ocaqları arasında birincilik Pensilvaniya Universitetinə məxsusdur. Sonra sıra ilə Harvard, Yel, Cənubi Karolina, Princeton, Kornel və Stenford universitetləri gəlirlər. Bu ali təhsil ocaqlarının milyarder məzunlarının böyük qismi maliyyə və investisiya sektoru, bank əməliyyatları sahəsində uğur qazanıb.

→Ardı səh.8

“ASAN Peşə” layihəsinin əhatə dairəsi hər il genişləndirilir

Amil Əlili: “Peşə təhsili almaq istəyən ali təhsillilərin sayı kifayət qədər çoxdur”

Səh.5

Heydər Əliyev Fondunun müəlisə mədəniyyətinə töhfəsi

← Övvəlki səh.1

Mərkəzdə, ümumilikdə, oxucular Azərbaycan dili ilə yanaşı, rus, ingilis, alman, fransız, ispan və ərəb dillərində nəşrlər də əldə edə bilərlər.

Mərkəzin layihəsi üzərində işlənilərkən kitabsevərlərin müxtəlif

nəşrlər əldə etməsi ilə yanaşı, burada asudə vaxtlarını xoş keçirmələri üçün hər bir məqama xüsusi diqqət yetirilib. Kitab satışı ilə bərabər, burada "Coffeemood" adlı kafe də fəaliyyət göstərir. Qonaqlar kafedə istirahət edərkən mərkəzdə təqdim olunan kitab və jurnallarla tanış ola bilərlər. Beləliklə, şə-

hər mənzərəsinə açılan pəncərələrin önündə çay süfrəsi arxasında müəlisə kitabsevərlərə xüsusi zövq verəcək.

Kitab mərkəzinin qonaqları burada müxtəlif nəşrlərlə yanaşı, "I love Baku" milli brendinin Azərbaycana dair suvenirləri və "Azərmarka"nın məhsullarını da

Bakı Kitab Mərkəzi gənclərin oxuya olan marağını daha da artıracaq

əldə edə bilərlər.

Mərkəzdə quraşdırılan monitorlarda yeni kitablar haqqında məlumatlar verəcək. Eyni zamanda, kitabsevərlər sensor ekranlarda mərkəzdə satılan kitablar haqqında da məlumatlar alacaqlar. Burada, həmçinin oxu zalı, elmi fəaliyyətlə məşğul olanlar üçün tədris guşəsi var.

Görmə qabiliyyəti məhdud şəxslər, uşaqlar üçün guşələr, müxtəlif ədəbi və mədəni xarakterli təqdimat tədbirlərinin keçirilməsi üçün nəzərdə tutulan məkan kitabsevərlərin ixtiyarına verəcək.

Burada mütəmadi olaraq müxtəlif kitab təqdimatları, məşhur yazıçılar, şairlər, həmçinin sevilən mədəniyyət və incəsənət xadimləri ilə görüşlər, ustad dərsləri olacaq. Bundan başqa, mərkəzdə uşaq və gənclərdə müəlisəyə marağı artırmaq üçün tanınmış şəxslərin iştirakı ilə oxu günləri, dil kursları və digər tədbirlərin keçirilməsi

nəzərdə tutulur. Bakı Kitab Mərkəzinin 3 dildə saytı fəaliyyət göstərəcək və oxucular bu internet sahifəsi vasitəsilə kitabları sifariş edə bilərlər.

Bakı Kitab Mərkəzində oxuculara Heydər Əliyev Fondunun ayrı-ayrı sahələr üzrə nəşrləri də təqdim edilir. Fondun ulu öndər Heydər Əliyev, tariximiz, mədəniyyətimiz, incəsənətimiz, görkəmli şəxsiyyətlərimiz haqqında bir-birindən maraqlı nəşrləri müxtəlif dillərdə ölkəmizin təbliği baxımından mühüm rol oynayır.

Azərbaycanda vaxtilə kitaba böyük maraq göstərilib, müəlisə sevnələrin sayı isə digər ölkələrlə müqayisədə dəfələrlə çox olub. Birinci xanım Mehriban Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə yaradılan Bakı Kitab Mərkəzi intellektual səviyyəni yüksəltmək, bilik və savad almaq üçün ən mühüm şərt olan müəlisə mədəniyyətini yaşatmaq

və gələcək nəsillərə ötürmək kimi vacib məsələyə böyük töhfə verir. Bu mərkəzin istifadəyə verilməsi kitaba marağı yenidən bərpa etməklə yanaşı, eyni zamanda, uşaq və gənclərdə kitaba olan sevgini artıracaq, onlara müəlisə etmək vərdişləri aşılayacaq. Bütün bunlar gənc nəslin bilikli, savadlı və yüksək intellektual səviyyədə yetişməsinə xidmət edir ki, bu məsələyə də Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondu xüsusi diqqət yetirir.

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Nizami Gəncəvinin 1941-ci ildə nəşr olunmuş "İsgəndərnəmə" əsəri və Dubrovinin 1866-cı ildə çap edilmiş "Zakavkazye" adlı tarixi əsərinin sığınat nüsxələrinə baxdılar.

Mərkəzlə tanış olan dövlətimizin başçısı və xanımı Bakı Kitab Mərkəzinin fəaliyyətinə uğurlar arzuladılar.

Bölgələrdə yeni məktəb binaları istifadəyə verilib

Prezident İlham Əliyev açılış mərasimlərində iştirak edib

Samirə KƏRİMOVA

Son illərdə ölkəmizdə təhsilin inkişafı ilə bağlı həyata keçirilən tədbirlər deməyə əsas verir ki, Azərbaycan öz gələcəyini daha etibarlı və inamlı görmək istəyir. Bundan başqa, zəngin təbii sərvətləri ilə dünyanın diqqətində olan Azərbaycan bu sərvətlərdən səmərəli istifadə ilə insan kapitalının daha da inkişaf etdirilməsini başlıca amil seçib. Yüksək intellektə malik insan kapitalının formalaşmasında, davamlı inkişafa zəmin yaradan güclü iqtisadiyyatın qurulmasında təhsilin rolu heç vaxt indiki qədər aktual olmayıb. Təhsilin inkişafına xüsusi önəm verən Azərbaycan da əhalisinin savadlılığı baxımından dünyanın bir çox inkişaf etmiş ölkələri ilə müqayisə olunur.

Müasir məktəb binalarının tikilməsi, təhsil müəssisələri üçün yeni korpusların inşası və təhsilin maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi istiqamətində görülən işlər müəllimlərin iş, şagirdlərin isə təhsil almaq şəraitini yaxşılaşdırmaq baxımından çox mühüm addımlardandır. Təqdirəlayiq haldır ki, bu proses bölgələri də əhatə edib.

Təhsil sahəsində görülən bütün bu işlər Azərbaycanda insan kapitalının daha da inkişaf etdirilməsi məqsədinə xidmət edir. Prezident İlham Əliyevin təhsilin inkişafına göstərdiyi diqqət və qayğı bir daha təsdiqləyir ki, bu mühüm amil dövlət siyasətinin əsas prinsiplərindən biridir.

Dövlətin təhsillə bağlı strategiyasının həyata keçirilməsində Heydər Əliyev Fondunun fəaliyyəti xüsusi ilə diqqət çəkir. Fondun təhsil sahəsində gördüyü işlər sırasında müxtəlif bölgələrdə reallaşdırılan "Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb" proqramı müstəsna əhəmiyyət daşıyır. 2003-cü ildən indiyə qədər ölkədə 3000-dən çox məktəb tikilib, Azərbaycanda heç vaxt olmayan qədər geniş bazaya malik təhsil infrastrukturunu yaradılıb. Bununla da ölkədə təhsilə qayğı, onun maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi işi ümum-milliyəyə qaldırılıb.

Bu günlərdə daha iki ümumi təhsil müəssisəsi - Şamaxı rayonu şəhid Aslan Şirinov adına Meysəri kənd tam orta məktəbinin yeni binası, İsmayıl rayonunun Lahıc qəsəbəsində yeni inşa olunan tam orta məktəb binası istifadəyə verilib.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva hər iki ümumi təhsil müəssisəsinin açılışında iştirak ediblər.

Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə inşa edilmiş 132 şagird yerlik məktəb binası

Avqustun 25-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə inşa edilmiş 132 şagird yerlik Şamaxı rayonu şəhid Aslan Şirinov adına Meysəri kənd tam orta məktəbinin yeni binasının açılışında iştirak ediblər. Dövlət başçısı və xanımı məktəbin yeni binasının rəmzi açılışını bildiren lenti kəsiblər.

Təhsil naziri Ceyhun Bayramov və Şamaxı Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Asif Ağayev Prezident İlham Əliyevə və birinci xanım Mehriban Əliyevaya Meysəri kənd tam orta məktəbinin binasının ötən əsrin 50-ci illərində inşa edildiyi barədə məlumat veriblər. Qeyd olunub ki, o dövrdən sonra heç vaxt təmir olunmayan məktəb artıq müasir tələblərə cavab vermirdi və tədris üçün yararsız vəziyyətə düşmüşdü.

Prezident İlham Əliyevin ölkədə təhsilin inkişafına göstərdiyi diqqət, bu sahədə həyata keçirdiyi islahatlar Meysəri kənd tam orta məktəbinin həyatında da mühüm rol oynadı. Belə ki, 2016-cı ildə Meysəri kənd tam orta məktəbi üçün yeni binanın inşasına başlandı. Məktəb binası artıq istifadəyə hazırdır və burada inşaat işləri yüksək səviyyədə yerinə yetirilib.

Müasir və işıqlı sinif otaqlarının olduğu məktəbdə təlim və tədrisin yüksək səviyyədə aparılması üçün bütün şərait yaradılıb. Məktəbin kitabxanası dərsliklər və dərs vəsaitləri ilə təmin olunaraq şagirdlərin istifadəsinə verilib. İdman zalında da

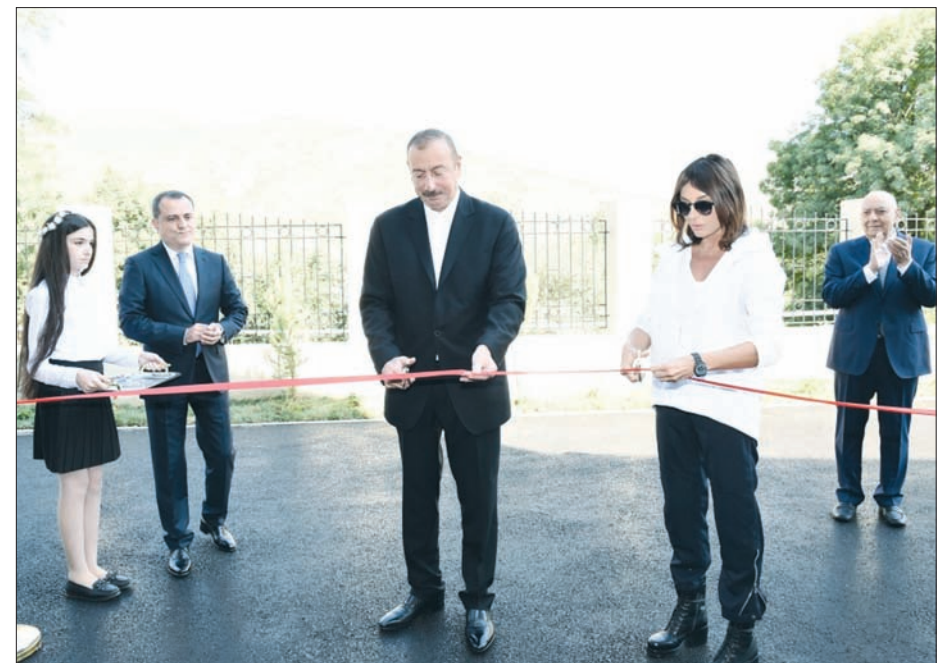
müasir qurğular quraşdırılıb. Akt zalında isə məktəbin həyatı ilə bağlı müxtəlif tədbirlərin keçirilməsinə hər cür imkan var. Təhsil müəssisəsində əyani vasitələrlə təchiz olunan fənn kabinetləri yaradılıb. Xarici dil otaqlarının, kimya, fizika və biologiya üzrə fənn kabinetlərinin olduğu məktəbdə informatika kabineti kompüter avadanlığı ilə təchiz edilib. Məktəbin hərbi kabinetində şagirdlərin hərbi biliklərə yiyələnmələri üçün hər cür şərait yaradılıb.

90 ildən sonra Lahıcda müasir tələblərə cavab verən yeni məktəb

Lahıc qəsəbəsi ölkəmizin ən qədim yaşayış məskənlərindən biridir. Tarixi erkən orta əsrlərə gedib çıxan bu qəsəbə nadir arxitekturası ilə diqqəti cəlb edir. Bu gün Lahıc Tarix-Mədəniyyət Qoruğunda 90-dan çox tarixi abidə, o cümlədən 5 məscid, 3 hamam, 60-dan artıq yaşayış evi, həmçinin körpü və su dəyirmanı, qəbirüstü daşlar, bir neçə sənətkarlıq emalatxanası və ictimai binalar qorunur. Lahıcda 100-dən çox sənət növü və peşələr yaşadıqları inkişaf etdirilib. Bütün bunlar da turistlərin diqqətini çəkir. Bu ilin 8 ayında qəsəbəyə 45 min turist gəlib. Son illərdə qəsəbənin inkişafı ilə bağlı bir sıra tədbirlər görüldü, sosial layihələr icra olundu. Bu layihələrdən biri də 400 şagird yerlik Lahıc qəsəbə tam orta məktəb binasının inşasıdır.

Avqustun 26-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva İsmayıl rayonunun Lahıc qəsəbəsində yeni inşa olunan tam orta məktəb binasının açılışında iştirak ediblər. Ölkə başçısı və birinci xanım məktəbin rəmzi açılışını bildiren lenti kəsiblər.

Təhsil naziri Ceyhun Bayramov Prezident İlham Əliyevə və birinci xanım Mehriban Əliyevaya məlumat verib ki, Lahıc qəsəbə tam orta məktəbi üçün bina 1928-ci ildə inşa edilmişdi. Məktəb 130 şagird üçün nəzərdə tutulmasına baxmayaraq, burada 232 şagird təhsil alırdı. Binanın mövcud vəziyyəti müasir dövrün tələbləri-

nə uyğun deyildi, eyni zamanda, qəsəbə əhalisinin sayının artması və ətraf kəndlərdə tam orta məktəbin olmaması bu təhsil müəssisəsində şagird sıxlığı yaratmışdı. Dövlət başçısının ötən il imzaladığı sərəncama əsasən, Lahıcda 400 şagird yerlik yeni ümumtəhsil məktəbinin tikintisi məqsədilə Prezidentin Ehtiyat Fondundan Təhsil Nazirliyinə vəsait ayrıldı. Üçmərtəbəli binada tikinti işləri yüksək səviyyədə və keyfiyyətlə yerinə yetirilib. Müxtəlif fənn kabinetləri və laboratoriyalarının yaradıldığı ümumi təhsil müəssisəsində bütün sinif otaqları əyani vəsaitlərlə təchiz olunub. Burada idman zalı və 175 yerlik akt zalı da yaradılıb. Videomüşahidə sisteminin quraşdırıldığı məktəb mərkəzləşdirilmiş istilik sistemi ilə təchiz edilib.

Hər iki məktəbdə yaradılan şərait göstərir ki, dövlətimizin başçısının təhsilə göstərdiyi diqqət nəticəsində bu sahə tamamilə yeni və keyfiyyətli mərhələyə qədəm qoyub. Bu, son illərdə təhsil sahəsində qazanılan uğurların təməlinə Azərbaycanın yeni təhsil modelinin dayandığını bir daha təsdiqləyir. Artıq ölkədə yeni təhsil konsepsiyası formalaşmış və həyata keçirilməyə başlayıb. Azərbaycanda yüzlərlə məktəb binasının tikilməsi, təhsil müəssisələrinin maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi nəhəng təhsil infrastrukturunun formalaşmasına geniş imkanlar açır. Ən əsası isə milli dəyərlər üzərində qurulan təhsil modeli gənclərin nümunəvi vətəndaş kimi formalaşmasını qarşıya əsas məqsəd qoyub və buna nail olub.

2018-2019-cu tədris ilində “Bilik günü”nün qeyd olunması və ilk dərs günləri haqqında

Azərbaycan Respublikası təhsil nazirinin əmri

Azərbaycan Respublikasının ümumtəhsil məktəblərində “Bilik günü”nün mütəşəkkil və səmərəli qeyd olunmasını, ilk dərs gününün tənzimlənməsini təmin etmək məqsədilə “Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi haqqında Əsasnamə”nin 13.5-ci bəndini rəhbər tutaraq

ƏMR EDİRƏM:

1. Azərbaycan Respublikasının bütün ümumtəhsil məktəblərində “Bilik günü” ictimaiyyət nümayəndələri, sabiq məzunlar, müharibə iştirakçıları və əmək veteranları, tanınmış təhsil və incəsənət xadimləri cəlb olunmaqla 15 sentyabr 2018-ci ildə təntənəli şəkildə qeyd edilsin.

2. “Bilik günü” tədbiri saat 8.00-dan etibarən Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himninin səslənməsi ilə başlansın.

3. 15 sentyabr tarixi şənbə gününə təsadüf etdiyindən 5 günlük tədris həftəsi tətbiq olunan

məktəb və siniflərin şagirdlərinin, xüsusilə də birinci sinif şagirdlərinin müəllimlərlə görüşləri, sinif otaqları, dərs cədvəli ilə tanış olmaları, siniflərin növbəliliyi barədə məlumatlandırılması təmin edilsin, bu məktəb və siniflərdə ilk dərs günü 2018-ci il 17 sentyabr hesab olunsun.

4. 6 günlük tədris həftəsi tətbiq olunan məktəb və siniflərdə dərslər cədvəl üzrə sentyabrın 15-dən başlansın.

5. Yerli təhsili idarəetmə orqanları bu əmrdən irəli gələn məsələlərin həyata keçirilməsini təmin etsinlər.

6. Əmrin icrasına nəzarət nazir müavini Məhəbbət Vəliyevaya həvalə olunsun.

Ceyhun BAYRAMOV,
Azərbaycan Respublikasının təhsil naziri

30 avqust 2018-ci il

Lisey, məktəb-lisey və gimnaziyaların təmayül sinifləri üçün 2018-2019-cu dərs ilinə aid nümunəvi tədris planlarının təsdiqi haqqında

Azərbaycan Respublikası təhsil nazirinin əmri

Azərbaycan Respublikasının lisey, məktəb-lisey və gimnaziyalarında təhsil prosesinin təşkili və tənzimlənməsini təmin etmək məqsədilə “Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi haqqında Əsasnamə”nin 8.10-1-ci və 13.5-ci bəndlərini rəhbər tutaraq

ƏMR EDİRƏM:

1. Azərbaycan Respublikasının tədris Azərbaycan və rus dillərində aparılan lisey, məktəb-lisey və gimnaziyalarının təmayül sinifləri üçün 2018-2019-cu dərs ilinə aid nümunəvi tədris planları və tədris planlarına dair “Qeydlər” (1-7 nömrəli əlavələr) təsdiq edilsin.

2. Lisey, məktəb-lisey və gimnaziyaların X-XI təmayül siniflərində Azərbaycan Respublikası

təhsil nazirinin 20.07.2018-ci il tarixli, F-526 nömrəli əmri ilə təsdiq olunmuş tam orta təhsil səviyyəsində təhsilin təmayüllər üzrə təşkil olunduğu ümumi təhsil müəssisələrinin 2018-2019-cu dərs ili üçün tədris planlarından istifadə edilsin.

3. İnformasiya şöbəsi (E.Məmmədov) bu əmrin əlavələrlə birlikdə “Azərbaycan müəllimi” qəzetində dərc olunmasını və Nazirliyin internet sahifəsində yerləşdirilməsini təmin etsin.

4. Əmrin icrasına nəzarət nazir müavini Məhəbbət Vəliyevaya həvalə olunsun.

Ceyhun BAYRAMOV,
Azərbaycan Respublikasının təhsil naziri

24 avqust 2018-ci il

Təhsil işçilərinin 2018-ci il sentyabr konfranslarının keçirilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası təhsil nazirinin əmri

2018-2019-cu dərs ilində ümumi təhsil sahəsində qarşıda duran aktual vəzifələri müzakirə etmək və müvafiq təkliflər hazırlamaq məqsədilə “Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi haqqında Əsasnamə”nin 13.5-ci bəndini rəhbər tutaraq

ƏMR EDİRƏM:

1. 2018-ci il 05-12 sentyabr tarixlərində ümumi təhsil sistemində çalışan pedaqoji işçilərin rayon (şəhər) konfransları təşkil olunsun.

2. Konfransların keçirilmə tarixləri və yerlərə ezam olunacaq əməkdaşlar barədə qrafik təsdiq edilsin (əlavə olunur).

3. Konfranslar plenar və metodik bölmə iclaslarından ibarət olmaqla 2 gün ərzində keçirilsin.

4. Konfransların plenar iclaslarında “2017-2018-ci dərs ilinin yekunları və qarşıda duran vəzifələr” mövzusunda rayon (şəhər) təhsil şöbəsi (idarəsi) müdirlərinin məruzəsi dinlənilib müzakirə edilsin.

5. Rayon (şəhər) təhsil şöbələri (idarələri):

5.1. Plenar iclaslarda məktəb direktorlarının, seçmə yolla direktor müavinlərinə və qabaqcıl müəllimlərin, təhsildə xüsusi nailiyyətlərlə fərqlənmiş, qızıl və gümüş medal-la təltif olunmuş, yüksək balla ali məktəblərə daxil olmuş məzunların, habelə aidiyyəti təşkilatların, eləcə də QHT-lərin nümayəndələrinin iştirakını təmin etsinlər.

5.2. Plenar və metodik bölmə iclaslarında irəli sürülmüş təklifləri ümumiləşdirib sentyabrın sonunadək Təhsil İnstitutuna göndərsinlər.

5.3. Metodik bölmə iclasları aşağıdakı təhsil işçiləri üçün təşkil olunsun:

- məktəb direktorları;
- təlim-tərbiyə işləri üzrə direktor müavinləri;
- məktəbdənçənar və sinifdənəxaric tərbiyə işi üzrə təşkilatçılar;

- fənlər üzrə metodik birləşmə rəhbərləri;
- məktəb kitabxanaçıları;

- praktik məktəb psixoloqları;
- uşaq birliyi təşkilatı rəhbərləri.

6. Təhsil İnstitutu (E.Əmrullayev):

6.1. Metodik bölmə iclaslarının səmərəli keçirilməsində yerli təhsili idarəetmə orqanlarına köməklik məqsədilə tövsiyələr hazırlayıb konfrans başlananaqəd pedaqoji mətbuatda dərc etdirmə.

6.2. Yerlərdən alınmış təkliflərin təhlilini aparsın və ümumiləşdirilmiş material hazırlayıb Nazirliyə təqdim etsin.

7. Maliyyə şöbəsi (R.Orucov) əməkdaşların ezamiyyə xərclərinin ödənilməsinə konfransların keçirilmə tarixi nəzərə alınmaqla təmin etsin.

8. İnformasiya şöbəsi (E.Məmmədov) bu əmrin “Azərbaycan müəllimi” qəzetində dərc olunmasını və konfransların gedişinin KİV-lərdə işıqlandırılmasını təmin etsin.

9. Əmrin icrasına nəzarət nazir müavini Məhəbbət Vəliyevaya həvalə olunsun.

Ceyhun BAYRAMOV,
Azərbaycan Respublikasının təhsil naziri

30 avqust 2018-ci il

İstedadlı şagirdlər üçün xüsusi lisey siniflərinin 2018-2019-cu dərs ilinə aid tədris planının təsdiqi haqqında

Azərbaycan Respublikası təhsil nazirinin əmri

“Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi haqqında Əsasnamə”nin 8.10-1-ci və 13.5-ci bəndlərini rəhbər tutaraq

ƏMR EDİRƏM:

1. “İstedadlı şagirdlər üçün xüsusi lisey siniflərinin 2018-2019-cu dərs ilinə aid tədris planı” və “Tədris planına dair qeydlər” təsdiq edilsin (əlavə olunur).

2. Ümumi və məktəbəqədər təhsil şöbəsi (A.Əhmədov) tədris planının həmin siniflərin fəaliyyət göstərdiyi təhsil müəssisələrinə vaxtında çatdırılmasını təmin etsin.

3. İnformasiya şöbəsi (E.Məmmədov) əmrin əlavələri ilə birlikdə “Azərbaycan müəllimi” qəzetində dərc olunmasını və Nazirliyin internet sahifəsində yerləşdirilməsini təmin etsin.

4. Əmrin icrasına nəzarət nazir müavini Məhəbbət Vəliyevaya həvalə olunsun.

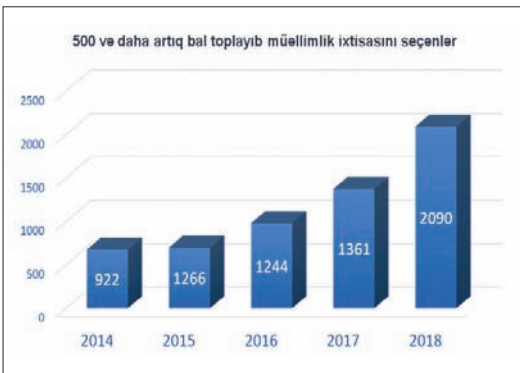
Ceyhun BAYRAMOV,
Azərbaycan Respublikasının təhsil naziri

24 avqust 2018-ci il

Müəllimin seçim fərqi...

Və ya 2090 təkcə rəqəm deyil...

Son 5 tədris ilində ali təhsil müəssisələrinə keçirilən qəbul imtahanlarında 500 və daha artıq bal toplayaraq pedaqoji ixtisasları seçən abituriyentlərin sayında davamlı artım müşahidə olunur. Bu artımdan görünür ki, 5 il əvvəl 500 və daha artıq bal toplayan 922 abituriyent müəllimliyi seçmişdisə, ötən il onların sayı 1361-ə yüksəlib. *Bu il keçirilən qəbul imtahanlarında iştirak edərək 500 və daha artıq bal toplayan məzunlar arasında isə müəllimlik ixtisasını 2090 nəfər seçib. Bu göstərici 2014-2015-ci tədris ilinə nisbətən 2,3 dəfə və ya 126,7 faiz, ötən ilə nisbətən isə 1,5 dəfə və ya 53,6 faiz artım deməkdir.* Bu rəqəm indiyədək pedaqoji ali təhsil müəssisələrinin tarixində maksimal nəticədir.

Müəllim olmaq istəyənlər 300-400 bal bəs etmir...

Son illərdə yüksək bal toplayan abituriyentlər arasında davamlı olaraq ən böyük pedaqoji ali təhsil müəssisəsi olan ADPU-nu seçənlərin də sayı artıb. Məsələn, 2014-2015-ci tədris ilində ADPU-ya qəbul olunan tələbələrdən cəmi 20 nəfəri 500-dən artıq bal topladı halda, 2017-2018-ci tədris ilində 273, bu il isə 527 nəfər ADPU-da təhsil almaq arzusunda olub. *Bu da 5 il ərzində təxminən 27, bir il ərzində isə 2 dəfə artım deməkdir.* Bölgə ali təhsil müəssisələrində də keyfiyyət artımı göz qabağındadır. Belə ki, aşağıdakı cədvəldən görüldüyü kimi, ali təhsil müəssisələrinə qəbul imtahanlarında 500 və daha artıq bal toplayanlar arasında Lənkəran Dövlət Universiteti, Mingəçevir Dövlət Universiteti, Gəncə Dövlət Universiteti və Naxçıvan Dövlət Universitetini seçənlərin sayı son 5 ildə bir çox hallarda 10 dəfədən çox, son iki ildə isə 2 dəfəyədək artıb.

Ali təhsil müəssisələri üzrə müəllimlik ixtisaslarına 500-dən yuxarı bal toplayanlar barədə məlumat			
Ali təhsil müəssisəsi	2014/2015	2017/2018	2018/2019
Bakı Dövlət Universiteti	338	490	676
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	20	273	527
Naxçıvan Dövlət Universiteti	78	75	95
Gəncə Dövlət Universiteti	42	72	112
Mingəçevir Dövlət Universiteti	-	10	22
Lənkəran Dövlət Universiteti	3	18	33

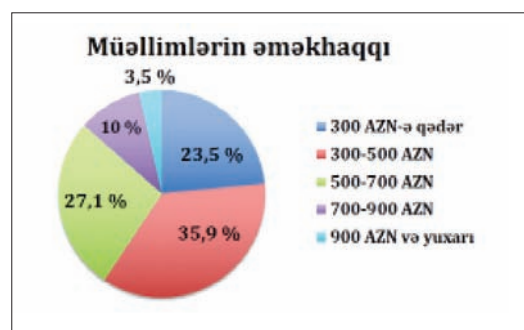
Bütün bu göstəricilər 5 il bundan əvvəl qəbul edilən “Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası”nda qırmızı xətlə keçən müəllim nüfuzunun artırılması ilə bağlı davamlı tədbirlərin nəticəsi olaraq dəyərləndirilə bilər.

Müəllimini göstər, deyim kimsən...

Bu gün ölkəmizdə məktəb anlayışı öz sosial statusu ilə cəmiyyətin ən təhlükəsiz və ən sivil məkanı olmaqla yanaşı, həm də ən yarışqılı binalarda yerləşməsi ilə assosiasiya olunur. Bununla belə hər bir təhsil sisteminin gücü onun müəlliminin gücünə bərabərdir.

Bəs görəsən, bu gücü yaradan müəllim özü haradan güc alır? Gəlin, bu güc nöqtələrinə baxaq:

1. Məktəblərin maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi;
2. Müəllimlərin bilik və bacarıqlarının diaqnostik qiymətləndirilməsi nəticəsində əmək haqqı artımı;
3. Müəllimlərin işə qəbulunun şəffaf təşkili;
4. Yüksək bal toplayaraq müəllimlik ixtisasını seçən abituriyentlərə “Gələcəyin müəllimi” təqaüdünün verilməsi.

2014-2017-ci illərdə 140 minə yaxın müəllim diaqnostik qiymətləndirmədən keçib.

İndi azərbaycanlı gənci xanım olaraq müəllim diplomuna təkcə cəhiz əşyası, gənc oğlan isə çarəsizlikdən seçdiyi ixtisas kimi baxmır. Son illərdə pedaqoji sahə üzrə sənəd verən abituriyentlərin peşəyövararlılıq səviyyəsi əhəmiyyətli dərəcədə yüksəlib. Bu, həm də müəllimlərin işə qəbulunda müsahibə mərhələsinin nəticəsidir. Müəllim olan insan təkcə test imtahanından keçmir, onun nitqi, psixoloji durumu və dünyagörüşü də sərf-nəzər olunur.

Müəllimliyi seçən nəticəsindən bəlli

Bu il İsmayılı rayonunun təkcə 5 nömrəli tam orta məktəbindən iki abituriyent – 668 bal yığan Ceyran Aydınova və 665 bal toplayan Güler Abbasova ingilis dili müəllimliyini seçiblər. Şəmkir rayonunun Düyərli kənd məktəbinin məzununu Təranə Əliyeva da 692 balla riyaziyyat müəllimliyini seçib. Bunlar təkcə qəbul statistikasına deyil, həm də müəllim olmaq istəyənlərin keyfiyyət dinamikasıdır.

Ümumiyyətlə, 5 il ərzində təhsil ixtisas qrupuna aid olan 18 müəllimlik ixtisasları üzrə qəbul olunanların topladıqları ballar müəllimlik peşəsinin artan nüfuzunu kəskin fərqlə ortaya qoyur. Elə götürək ibtidai sinif müəllimliyi üzrə olan rəqəmləri. Məsələn, 2016-cı ilin qəbul imtahanlarında 500 və daha artıq bal toplayaraq ibtidai sinif müəllimliyini seçən cəmi 1 nəfər vardı. Builki qəbul imtahanlarında 500 və daha artıq bal toplayanlar arasında 235 nəfər abituriyent ibtidai sinif müəllimliyini seçib. *Bu indiyədək təhsil ixtisas qruplarında ibtidai sinif müəllimliyini seçənlərin maksimal nəticəsidir.* Eləcə də Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin ibtidai sinif müəllimliyinə ötən il qəbul olunan 300 nəfər abituriyent cəmi 29 nəfəri 500 və daha artıq bal topladırsa, cari ildə bu ali təhsil müəssisəsinə həmin ixtisas üzrə qəbul olunan 300 nəfərin 129-u və ya 43 faizi 500 və daha artıq bal toplayıb. *Bu, inqilabi nəticədir.*

Hər il 5000 nəfərə yeni iş yeri...

Müəllimlik peşəsinin ilbəlil nüfuzunun artması rəqəmlərdən də aydın görünür. Artıq insanlar qəbul edirlər ki, müəllimliyi yüksək nəticələrlə bitirən məzun elə həmin ildə də yaxşı əməkhaqqı ilə iş tapa biləcək. Özü də son 5 ildə Təhsil Nazirliyinin tam şəffaf imtahanlarından keçən müəllimə zaval yoxdur.

Və... 500 və daha artıq bal toplayaraq riyaziyyat və informatika müəllimliyini seçən abituriyentlər öten il ilə müqayisədə 70,8, xarici dil müəllimliyini seçənlər isə 25 faiz artıb. Ya da ki, ali təhsil müəssisələrinə qəbul imtahanlarında 500 və daha artıq nəticə göstərən abituriyentlər arasında 3 il əvvəl kimya müəllimi olmaq istəyənlər 43 abituriyent vardısa, bu il onların sayı 141 nəfər olub. Biologiya müəllimliyi üzrə də vəziyyət eynidir. Yüksək nəticə ilə 3 il əvvəl 13, bu il isə 140 nəfər biologiya müəllimliyini seçib. Nəticə budur ki, bütün təhsil ixtisasları üzrə kəmiyyət və deməli, keyfiyyət fərqi belədir.

...Artıq müəllim olmaq rəqabətli seçim əsasında mümkündür. *Bundan 5-6 il əvvəlki müəllim olmaq arzusu bir çox hallarda az bal toplayan abituriyentlərin seçiminə uyğun idisə, artıq görüldüyü kimi müəllimlik mübarizəsində güclülər qalib gəlir. Bu o deməkdir ki, müəllim cəmiyyətin ən nüfuzlu peşəsi kimi sürətlə mövqeyini bərpə edir, missiyasını yeni dövrün bucağına uyğun qurur.*

Yazının finalı Bakı şəhəri Texniki Humanitar liseyin məzununu, 559 balla Pedaqoji Universitetin ibtidai sinif müəllimliyini seçən Səməvil Cəbrayılvanın fikirləri ilə üst-üstə düşür: “Mən ibtidai sinif müəllimi olmaqla təhsilə təməldən baxmaq istəyirəm”.

P.S. Bir də xüsusi qeyd oluna bilər ki, son illərdə pedaqoji sahəni seçən oğlanların faiz artımı müşahidə olunur. Bu, sevincindir, eyni zamanda müəllimlik ixtisasının nüfuzunun artmasına daha bir səbəbdır.

Müəllimlik missiyadır. Bu, missiyanı qəbul edərək müəllim olmaq istəyənlər, yolunuz mübarək!

Təhsil işçilərinin sentyabr konfranslarında

Ənvər ABBASOV,
Azərbaycan Respublikasının
Təhsil İnstitutunun direktor müavini

Ənənəvi olaraq keçirilən sentyabr konfransları böyük pedaqoji şura kimi müəllimlərin müzakirə yerinə çevrilir. Təhsil işçiləri burada ötən ilin nəticələri barədə fikir mübadiləsi aparır, yeni dərslər ilində qarşıda duran vəzifələrdən, onların həyata keçirilməsi yollarından danışırlar. Artıq bir neçə gündən sonra ölkəmizdə yeni dərslər ilinə qabaqçı təşkil olunacaq 2018-ci il sentyabr konfransları öz işinə başlayacaqdır. Adətən müəllimlərin, pedaqoji işçilərin uzun fasilədən sonra gözlədikləri bu tədbirə qatılmaları özlüyündə böyük təhsil hadisəsi olmaqla bir səfərbərlik təbii çalır. Bu ilin sentyabr konfranslarında nələrlə daha çox aktuallıq kəsb edəcək, müzakirələrin müstəvisinə çıxarılaçaqdır?

Dünyanın mənzərəsi dəyişdiyi kimi onun mühüm atributlarından biri kimi təhsil də dəyişir. Cəmiyyətin böyük irəliləyişlərinin fonunda təhsil də, məktəb də daha çox inkişafınımlı xarakter alaraq nöinki onu müşayiət edir, eyni zamanda qabaqlayıcı ideyaları, tədbirləri ilə ona töhfələr verməklə irəliləyişlərinə yol açır. Ölkəmizin də təhsil həyatında bu dəyişikliklər baş verməkdədir. Azərbaycan Respublikasının təhsil naziri Ceyhun Bayramov bu dəyişiklikləri belə qeyd edir ki, "Müasir texnologiyaların genişləndirilməsi, müasir təhsil tələblərinə uyğun yüksək bilik və bacarıq potensialına malik kadrların mövcudluğundan asılıdır. Bu səbəbdən də Azərbaycan hökuməti vətəndaşları üçün dünya standartlarına cavab verən yüksək səviyyəli təhsil imkanlarını yaratmaq istiqamətində ciddi addımlar atmaqdadır". Bu addımlar "Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası"ndan (2013), "Azərbaycan Respublikasının milli iqtisadiyyat perspektivi üzrə Strateji Yol Xəritəsi"ndən (2016) irəli gələn vəzifələrin həlli istiqamətində islahat tədbirləri kimi həyata keçirilir. "Təhsil haqqında" Qanunda edilmiş dəyişikliklər də ölkə vətəndaşlarının təhsil şəraitini daha da yaxşılaşdırmaq missiyasından irəli gəlir.

Prioritet istiqamətlər

Ötən ilin uğurları ölkədə həyata keçirilən sistemli və ardıcıl islahat tədbirlərinin nəticəsi kimi meydana çıxmışdır. Sentyabr konfranslarında bu nəticələr barəsində danışmaq gələcək fəaliyyətlərin stimullaşdırılması baxımından əhəmiyyətli hesab edilir. Bu zaman Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin 2017-ci il üçün illik hesabatına əsaslanaraq, oradakı ümumiləşdirmələrdən istifadə etmək, bölgədə əldə olunmuş nəticələrin təhlilini aparmaq və perspektivlərdən danışmaq tövsiyə olunur.

Məktəbəqədər təhsil sahəsindəki irəliləyişlər ötən ilin ən yadda qalan hadisələrindən hesab edilir. Belə ki, məktəbəqədər təhsilin keyfiyyət standartları hazırlanmış, 5-6 yaşlıların məktəbə hazırlığının təşkilində 65%-ə çatdırılmışdır. 2014-cü ildən ümumi təhsil sahəsində 140.000-dək müəllimin diaqnostik qiymətləndirilməsi həyata keçirilmiş və aylıq əməkhaqqı 2 dəfə artırılmışdır. Onlardan 41.360 nəfəri 2017-ci ilin payına düşür. Məktəb direktorlarının iş qəbulu sahəsində daha düzgün və şəffaf yanaşma nəticəsində 200 nəfər müsabiqə yolu ilə direktor vəzifəsinə qəbul edilmişdir. Müəllimlərin iş qəbulu sahəsində də müsabiqə böyük olmuşdur. Belə ki, müraciət edən 49.335 nəfərdən 5512 nəfər müsabiqədən keçmişdir. Bundan əlavə, şagirdlər Respublika fənn müsabiqə və olimpiadalarında

Böyük pedaqoji şura

yüksək nəticələr qazanmış, inklüziv təhsil sahəsində Dövlət Proqramı təsdiq olunmuş, təhsildə inkişaf və innovasiyalar üzrə grant müsabiqəsi keçirilmiş, ölkənin 40 rayonunda 100 modul tipli məktəb tikilmiş, elektron resurslara girişlər milyondan çox olmuş, 50.000-dək uşaq elektron sistem vasitəsi ilə məktəblərə qəbul edilmiş, eləcə də cəmiyyətimizin təhsil həyatında önəmli yer tutan digər tədbirlər həyata keçirilmişdir. Xüsusilə müəllimlərin iş və şagirdlərin məktəbə qəbulu ilə bağlı görülmüş işlər daha şəffaf nümunəvi xarakter daşmışdır. Heç şübhəsiz, bu cür tədbirlərin həyata keçirilməsi ictimaiyyətdə öz müsbət təsirini göstərməkdə davam edir.

Məlum olduğu kimi, Azərbaycan Respublikası təhsil nazirinin 14 avqust 2018-ci il tarixli əmri ilə ümumi təhsil sahəsində 2018-2019-cu dərslər ilinin prioritet fəaliyyət istiqamətləri təsdiq olunmuşdur. Konseptual xarakter daşıyan və ümumi təhsilin müasir tələblərə uyğun inkişafına təminat verən bu əmrə təhsilin keyfiyyəti ilə bağlı Nazirliyin Fəaliyyət planında nəzərdə tutulmuş mahiyyətə inkişaf yönümlü tədbirlər 2018-2019-cu dərslər ilində də davam etdirilməsi qeyd olunmuşdur. Əmrə fənlər üzrə şagird nəticələrinin əvvəlki illərə nisbətən əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşdırılması, məktəbdə şagird kontingentinin tam optimallaşdırılması, məktəbəhazırlıq qruplarında həyata keçirilən təhsil prosesinin müəyyən olunmuş proqram istiqamətləri üzrə təmin edilməsi, müəllim fəaliyyətinə müntəzəm nəzarət edilməsi və davamlı metodik dəstək verilməsi, ibtidai sinif müəllimlərinin fəaliyyətinin peşəkarlıq baxımından təhlil olunması və siniflərə təyinatda nəzərə alınması, şagirdlərin seçilmiş tədris dili, dövlət dili kimi Azərbaycan dili, Azərbaycan tarixi və coğrafiyası üzrə praktik bilik və bacarıqlarının, məlumatlılıq səviyyəsinin təkmilləşdirilməsi və genişləndirilməsi, yerlərdə yaradılmış "kiçik akademiyalar"ın fəaliyyətinin gücləndirilməsi, "hər bir uşaq istedadlıdır" deyəsi ilə ayrı-ayrı fənlər, eləcə də incəsənətin müxtəlif sahələri və idman növləri üzrə ümid verən istedadlı şagirdlərin inkişaf etdirilməsi, azərbaycanlı ideologiyasının mahiyyətinin izahı və təbliği, dövlət rəmzlərinin dərinlikdən dərk olunması istiqamətində işlərin davam etdirilməsi, Azərbaycan elminin, ədəbiyyatının, incəsənətinin, dövlətçiliyinin inkişafında böyük xidmətləri olan tarixi şəxsiyyətlər haqqında müxtəlif tədbirlərin keçirilməsi, hüquq pozuntularının qarşısının alınması, insan hüquq və azadlıqlarının qorunması, reproduktiv sağlamlıq və sair mövzularda maarifləndirici tədbirlərin təşkil prioritet istiqamətlər kimi müəyyənəndirilmişdir. Eyni zamanda, yeni dərslər ilində ilk dərslər ibtidai siniflərdə "Vətənim Azərbaycan", V-IX siniflərdə "Dövlət rəmzləri- müstəqilliyimizin simvolu", X-XI siniflərdə "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti - Dövlətçiliyimizin bayrağı" mövzularına həsr olunması, bütün ümumi təhsil müəssisələrində hər iş həftəsinin Azərbaycan Dövlət Himninin ifası ilə başlaması və 2018-2019-cu dərslər ilində Pedaqoji müəllimlərin "Müasir dövrdə ümumi təhsilin aktual problemləri" mövzusunda həsr olunması qərarlaşdırılmışdır.

Konfransda yuxarıda qeyd olunan həmin prioritet istiqamətləri istər plenar, istərsə də bölmə iclaslarında başlıca müzakirə obyektinə çevirməklə müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsi üçün konkret fikrə gəlmək tövsiyə olunur.

Məktəbəhazırlıq məsələləri

Artıq bir neçə ildir ki, məktəbəhazırlıq təhsil siyasətimizin mühüm istiqamətlərindən biri kimi gündəmdə dayanmaqdadır. Çünki ümumi təhsilin, eləcə də bütövlükdə insan təhsilinin daha səmərəli təşkilində məktəbəhazırlığın önəmli yeri inkar olunmaz bir həqiqət kimi qəbul edilir. Ona görə də təhsilə aid uğurlu nəticələrin əldə edilməsində məktəbəhazırlığın düzgün təşkil olunması vacib amillərdən sayılır.

Sentyabr konfranslarında da bu məsələnin aktuallığının diqqət mərkəzində saxlanması tövsiyə olunur. Təhsil nazirinin

"2018-2019-cu dərslər ilində dövlət ümumi təhsil məktəblərində məktəbəhazırlıq qruplarının təşkili barədə" 20 iyul 2018-ci il tarixli əmrindən irəli gələn vəzifələrin müzakirə olunaraq məktəb şəraitində məktəbəhazırlıq üzrə işlərin qurulmasından bəhs etmək məqsədmüvafiq hesab edilir.

Yeni tədris planları ətrafında müzakirələr

Məlum olduğu kimi, Azərbaycanda həyata keçirilən təhsil islahatları dövründə ilk dəfə olaraq keyfiyyətin daha çox bacarıqlar zəminində inkişafını təmin edən nəticə yönümlü sistem yaradılmışdır. Təhsilin məzmun komponentinin standartlardan ibarət olmasına təşəbbüs göstərilmiş, müxtəlif pillə və səviyyələr üçün standart və kurikulumlar hazırlanmışdır. Xüsusilə ümumi təhsildə yeni məzmunun tətbiq olunmasına başlanmış, yeni standart və kurikulumlar, onların tələbinə uyğun dərslik komplektləri hazırlanaraq məktəbin istifadəsinə verilmişdir. Bu il 2018-2019-cu dərslər ilində artıq yeni konsepsiyaların tətbiqinə keçid başa çatır. Şagirdlərin bu konsepsiyaya uyğun təhsil nəticələri aparılaraq on bir illik işin nəticəsi kimi yekunlaşdırılacaqdır. Müzakirələrdən məlum olduğu kimi, bu yekunlaşdırmalarda yeni buraxılış və qəbul imtahan mərhələsində istifadə olunacaqdır. Burada şagirdlərin artıq yükəndən azad olunmasına, daha çox qazandıqları bilik və bacarıqlardan istifadə, istedad və qabiliyyətləri daxilində özünü ifadə edə bilmələrinə imkan yaranacaqdır. Təbii ki, bütün bunların reallaşmasında zəruri komponent kimi tədris planlarının həlledici rolu vardır. Sentyabr konfranslarında bu məsələ üzərində də dayanılmalı, həm respublika, həm də məktəb komponentinə aid olan fənlərin rol və əhəmiyyətindən bəhs olunmalı, vaxtın düzgün bölüşdürülməsi, təlim materiallarının qruplaşdırılması baxımından planlaşdırılması aparılmalıdır. Bu zaman, dərslər məsələlərinin sentyabrın 15-dən başlayıb iyunun 14-də başa çatması nəzərə alınmalıdır. Nəinki müəllimlərin fənlər üzrə təqvim-tematik planlaşdırmalarında, ümumiyyətlə, məktəbin müxtəlif fəaliyyət üzrə planlarında bu normativ tələbin gözənilməsinə ciddi yanaşılmalıdır. Ümumtəhsil məktəblərinin XI siniflərində əvvəlki ildən fərqli olaraq fənlərin tədrisi yeni təhsil proqramları (kurikulumları) əsasında, tam orta təhsil səviyyəsində təhsilin təmayüllər üzrə təşkil olunduğu ümumi təhsil müəssisələrində isə tədrisin hər bir təmayül (texniki təmayül, riyaziyyat-iqtisadiyyat təmayülü, humanitar təmayül, təbiət təmayülü, texniki və riyaziyyat-iqtisadiyyat təmayülü, texniki və təbiət təmayülü, humanitar və riyaziyyat-iqtisadiyyat təmayülü) üzrə təsdiq olunmuş tədris plan və proqramları əsasında aparılması, azsaylı xalqların dillərinin öyrədilməsinə ümumtəhsil məktəblərinin planlarında xüsusi yer ayrılması qeyd olunmalıdır.

Müasir dərslərin xarakteri

Dərslər haqqında müxtəlif pedaqoji kontekstdə fikirlərlə rastlaşmaq mümkündür. Xüsusilə yeni təhsil proqramları (kurikulumları) ilə işləyən müəllimlər üçün təklif olunan tövsiyələrin, demək olar ki, əksəriyyətində qruplarla iş təcrübəsinə önəm verilməklə onun daha çox struktur parametrlərinə diqqət yetirilir. Son vaxtlar az qala müəllimlərdə fəal dərslər yalnız qruplardan ibarət olması barədə təsəvvür formalaşmaqdadır. Başqa sözlə, dərslər fərdlərlə, cütələrlə, kollektivlə iş formaları sanki unudulmuşdur. Təbii ki, bu, fəal dərslər birtərəfli yanaşmaqla onun bütöv bir pedaqoji anlayış kimi dərk olunmasına kölgə salır. Ona görə də müasir zamanda fəallığı ilə fərqlənən dərslər müəyyən olunmuş məqsəddən asılı olaraq məzmun və strukturu barədə konkret fikrə gəlinməsi onun öyrədici, istiqamətvericiliyi ilə yanaşı, həm də axtarıclılıq, tədqiqatçılıq müəyyətlənən inkişafetdirici xarakterinin nəzərə alınması barədə fikirlər müzakirə obyektinə çevrilməlidir.

Müəllimin yaradıcı fəaliyyəti

Tədris-təlim prosesinin səmərəli qurulmasında müəllimin aparıcı, həlledici rolu həmişə pedaqoji fikrin əsas hədəflərindən olub. Bu məsələ indi də özünün aktuallığını saxlamaqdadır. Müəllim bütöv şəxsiyyəti ilə şagirdin tərəf müqabilinə kimi onun tam mənasında qəbul etdiyi bir şəxsdir. Bu mənada müəllimin effektiv təsir gücü valideynlərlə müqayisə oluna bilər. Etiraf etmək lazımdır ki, müəllimin fəaliyyətindəki planlılıq, ardıcılıq və sistemlilik, ədalətlik, qayğıkeşlik, inkişafetdiricilik və sair prinsiplərlə birləşərək ona daha çox məhəbbət və rəğbət yaranması ilə nəticələnir. Buna nail olmaq üçün isə müəllim həmişə işini planlaşdıranda da, icra edəndə də effekt yaranan və maraq doğuran tədris mexanizmlərini axtarıb tapmalı, yaxud situativ xarakter daşıyan texnologiyaları hazırlamağa qabil olmalıdır. Təbii ki, tədqiqatçılıq bacarmadan, yaradıcı pedaqoji təfəkkürə malik olmadan bunları etmək qeyri-mümkündür.

Şagird inkişafının parametrləri

Təhsilin tarixi boyu akademik biliklərin öyrənilməsi vacib hesab edilirdi və bu, uzun zaman təhsildə başlıca məqsəd kimi ölçü vahidinə çevrilirdi. Təbii ki, müasir məktəb də belə biliklərin mənimsənilməsinə inkar etmir. Əksinə, zəruri olan biliklərin elə öyrənilməsinə tələb edir ki, onlar şagirdlərin həyatı bacarıqlara yiyələnmələrində vasitə kimi çıxış etsin. Müxtəlif dəyərlərin, mədəniyyətlərin, sərəştərlərin formalaşmasında bəzi rolları oynasın. Şagirdlərin inkişafını təmin etsin. Ona görə də hər bir müəllim fəaliyyətini planlaşdırarkən şagirdlərin idraki, kommunikativ və psixomotor parametrlərdə inkişafına necə təsir edə biləcəyini nəzərə almalı və bu dinamikanı daim diqqət mərkəzində saxlamalıdır.

Keyfiyyət təhsilin bir atributu kimi

Məlum olduğu kimi, islahatdan irəli gələn vəzifə kimi təhsilin müxtəlif pillə və səviyyələri üzrə keyfiyyət standartlarının hazırlanması üzərində işlər davam etdirilir. Bu standartların hazırlanması istifadəyə verilməsi fəaliyyətimizi keyfiyyət baxımından izləməyə, dəyərləndirməyə imkan verəcəkdir. Lakin nəzərə almaq lazımdır ki, bu gün təhsil sahəsində müxtəlif səviyyəli standartlardan, eləcə də mexanizmlərdən istifadə olunur. Biz onların əsasında məqsədlərimizi, gözənilən müvafiq nəticələrimizi konkretləşdirə və fəaliyyət strategiyalarımızı qura bilərik. İndiki halda mövcud imkanlardan daha səmərəli istifadə edərək az risklərlə nəticələrə çatmaq üçün strategiyalar qurmaq, əldə olunan nəticələr əsasında ciddi təhlillər aparmalıyıq. O zaman təhsilin bir atributu kimi keyfiyyət amilindən daha uğurla istifadə edə biləcəyik.

Tədris-təlim resurslarından istifadə

Plenar və bölmə iclaslarında müzakirə obyektinə çevriləcək tədris-təlim resurslarından istifadə məsələsi sadə görünsə də, funksional baxımdan çox ciddi hesab edilir. Çünki bütün zamanlarda təhsilin daha uğurla təşkilində və həyata keçirilməsində tədris-təlim resursları həlledici rola malik olub. İstər müəllimlər, istərsə də şagirdlər həmin resurslardan bu və ya digər dərəcədə yararlanıb.

Qlobal dünyanın təhsil meridianında informasiyaların bolluğu və sürətlə dəyişməsi onun ardıcıl olaraq əldə olunması imkanlarını genişləndirməyi tələb edir. Eyni zamanda məktəbə, müəllimə ardıcıl olaraq istiqamətlərin, tövsiyələrin verilməsini bir zərurət kimi qarşıya qoyur.

Bu gün dərslik komplektinə daxil olan "Müəllim üçün metodik vəsait" fənlər üzrə tədrisin təşkilində, demək olar ki, yeganə istiqamətdir. Burada daha çox müəllif mülahizələrinə əsasən müəyyən olunmuş və

hər hansı konkret dərslərin məzmun və strukturuna istinadən optimal bir metodika təklif olunur. Belə bir imkanın yaradılması dəyərləndirilməlidir. Nəzərə alınmalıdır ki, təhsil prosesi situativ xarakter daşıyır və müxtəlif şəraitlərdə təbii olaraq fərqli yanaşmalardan istifadə olunmasını tələb edir. Belə olduğu təqdirdə müəllim konkret tədris-təlim şəraitinə uyğun olaraq resurslara yaradıcı yanaşmaq, özünün tədris-təlim sistemini qurmaq üçün onlardan məqsədyönlü istifadə etmək məcburiyyətində qalır. Müəllimlər istər bu bölmə, istərsə də il ərzində məktəbin metodbirlişmə iclaslarında belə məsələləri müzakirə bir-birlərinin təcrübəsini öyrənməklə qabaqçıl iş təcrübələrindən də etibarlı resurs kimi istifadə etməlidirlər. Hazır texnologiyalardan istifadə edərkən, eləcə də qabaqçıl texnologiyalara müraciət zamanı şablonçuluğa yol verilməməlidir. Texnologiyaların maraq yaratmasına, şagirdə effektiv təsir göstərməsinə diqqət yetirilməlidir.

Təhsil mədəniyyəti barədə

Məlum olduğu kimi, mədəniyyət bəşəriyyətin inkişaf tarixində onun əldə etdiyi zənginliklərdən biridir. Təsədüfi deyildir ki, F.Hegel mədəniyyətə "insan tərəfindən yaradılmış ikinci təbiət" adı vermişdir. Mədəniyyət yalnız fəaliyyətlər prosesində ünsiyyət zamanı meydana çıxır. Bu gün haqqında qeyd etdiyimiz təhsil mədəniyyəti də insanların təhsil tarixi boyu qazandığı təhsil ənənələri, təhsil qaydaları və qanunları çərçivəsində təzahür edir. İnsanlar təhsil həyatını yaşamaqla, ilk növbədə, özlərinin təhsil mədəniyyətini ifadə etmiş olurlar. Eyni zamanda cəmiyyətin təhsil həyatına müəyyən töhfə vermiş olurlar.

Müasir həyatımızda təhsil quruculuğunun daha uğurlu aparılmasında, islahatların düzgün olaraq həyata keçirilməsində təhsil mədəniyyətinə yiyələnməyin çox böyük əhəmiyyəti vardır. Təhsil mədəniyyəti olmadan təhsilə, mədəniyyətə, inkişafa bağlanmaq, onu obyektiv dəyərləndirmək və nəticələrindən lazımı faydada istifadə etmək mümkün deyil. Xüsusilə bu münasibətlərin təhsildə maraqlı olan tərəflərdə formalaşdırılması, onlarda öyrənməyə, inkişafa, dəyərlərə sahib olmağa elitar bir yanaşma tərzinin formalaşdırılması çox vacibdir. Təhsil mədəniyyətinin formalaşdırılması həm də məcburiyyətdən irəli gələn maraqlı və təhsilin keyfiyyət əmsalının yüksəlməsi baxımından da faydalı hesab edilir.

Məktəb icmalarının formalaşdırılması

Qlobal dünyanın inkişafı məktəbin qarşısında daha ciddi vəzifələr qoyur. Başqa sözlə, məktəb gənc nəslin inkişafını təmin edən, onun kreativ bacarıqlarının yaranmasına imkan və şərait yaranan bir müəssisəyə çevrilir. Bu missiyanın yerinə yetirilməsi, əsasən, məktəbin üzünə düşən vəzifə olsa da, əslində həyata keçirilməsində valideynin əməkdaşlığına xüsusi ehtiyac yaranır. Mövcud təcrübə onu göstərir ki, məktəbdə müasir ənənələr yaranmağa başlasa da, onun ətrafı, şagirdlərin valideynləri hələ də əvvəlki stereotiplərin təsiri ilə laqeydlilik və seyrçilik münasibətini davam etdirməkdədirlər. Məktəb, ilk növbədə, fəaliyyətinin mühüm istiqamətlərindən biri kimi bu əlaqələrin yeni xarakter almasına çalışmalı, valideynlərlə ardıcıl maarifləndirmə işləri apararaq onların məlumatlı, fəal bir icmaya çevrilməsinə səy göstərmək, məktəbin işlərinin planlaşdırılması, təşkil və idarə olunmasında onların maraqlı olan tərəf kimi əməkdaşlığının yaranmasına nail olmalıdır.

Yeni dərslər ilinin başlanğıcında məsələlər nə qədər çox, al-əlvan olsa da, təbii ki, onları bir qəzet məqaləsində əhatə etmək imkan xaricindədir. Ona görə də konfranslarda bütün bu məsələlərlə yanaşı, müasir məktəbin inkişafı baxımından faydalı hesab edilən və qaldırılan istər müəllimlər, istər şagirdlər, istər valideynlərə bağlı, istərsə də digər hər hansı bir məsələnin müzakirəsinə diqqət yetirilməli, aydınlıq gətirilməlidir.

Şübhə etmirik ki, 2018-ci il respublika təhsil işçilərinin sentyabr konfransları daha məhsuldar keçəcək, irəli sürülən arzu və təkliflər toplanaraq ümumiləşdirilmək üçün Təhsil İnstitutuna göndəriləcəkdir.

“ASAN Peşə” layihəsinin əhatə dairəsi hər il genişləndirilir

Amil Əlili: “Peşə təhsili almaq istəyən ali təhsillilərin sayı kifayət qədər çoxdur”

Ruhiyə DAŞSALAHLI

2018-2019-cu tədris ili üzrə “ASAN peşə” layihəsi çərçivəsində peşə təhsili müəssisələrinə sənəd qəbulu başa çatıb. Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyinin Peşə təhsili müəssisələrinin idarə edilməsi, keyfiyyətin təminatı və monitorinq şöbəsinin müdiri Amil Əlili “Azərbaycan müəllimi” qəzetinə müsahibəsində avqustun 6-dan 26-dək davam edən sənəd qəbulunun nəticələrindən danışıb.

– “ASAN Peşə” layihəsinin icrası zamanı bu il həm keyfiyyət, həm də kəmiyyət dəyişikliyi müşahidə olub. Ötən illə müqayisədə hansı yeniliklər var?

– Artıq 3 ildir “ASAN Peşə” layihəsi davam etdirilir. 2016/2017-ci tədris ilindən başlayaraq Təhsil Nazirliyi və “ASAN xidmət” in birgə həyata keçirdiyi layihənin əhatə dairəsi hər il genişləndirilir. İlk olaraq pilot kimi yalnız Bakı və Gəncə şəhərləri üzrə qəbul “ASAN xidmət” mərkəzlərində aparılırdısa, bu il regionlarla yanaşı, Sumqayıt şəhəri və Abşeron rayonu üzrə də qəbul “ASAN xidmət”də həyata keçirildi. Qeyd edim ki, Bakı, Sumqayıt, Gəncə şəhərləri və Abşeron rayonu üzrə peşə təhsili müəssisələrinə həm dövlət, həm də ödənişli əsaslarla qəbul yalnız “ASAN xidmət” tərəfindən həyata keçirilir. Mingəçevir şəhəri, Bərdə, Masallı, Sabirabad, Quba və Qəbələ rayonları üzrə peşə təhsili müəssisələrinə isə yalnız dövlət hesabına qəbul müvafiq “ASAN xidmət” mərkəzlərində aparılır. Layihənin əhatə dairəsinin genişlənməsi ilə əlaqədar olaraq vətəndaşlara xidmət göstərən “ASAN xidmət” mərkəzlərinin sayı da bu il dəndən artıb. Belə ki, iki “ASAN Kommunal” prosesə cəlb olub. Əlavə olaraq Quba və Mingəçevirdə də “ASAN xidmət” mərkəzləri vətəndaşlara xidmət göstərir. Beləliklə, layihə bu il 13 “ASAN xidmət” mərkəzində həyata keçirildi. Ötən illərdə olduğu kimi, bu il də “ASAN Xidmət” mərkəzlərinin xidmət göstərmediyi regionlarda, ucaq rayonlarda fəaliyyət göstərən peşə təhsili müəssisələrinə qəbul olmaq istəyənlərin elə həmin peşə məktəblərinin özündə elektron qaydada qeydiyyatdan keçmələrinə şərait yaradıq.

Avqustun 27-də qəbulun nəticələri elan edildi. Vətəndaşlara peşə təhsil müəssisələrinə qəbul olunduqlarına dair SMS göndərildi. Qeyd edim ki, SMS xidməti bu il tətbiq etdiyimiz yeniliklərdəndir. “ASAN Xidmət” mərkəzlərində qeydiyyatdan keçənlərin ərizələ-

rində qeyd etdikləri mobil nömrələrinə SMS vasitəsilə müsahibə nəticələri barədə məlumat göndərildi. Həmin məlumatda qəbul olunduqları, ətraflı məlumat üçün istifadə ediləcək linklər və qeydiyyat üçün onlara verilən vaxt əksini tapıb.

– Əvvəlki iki ildə peşə təhsili müəssisələrinə qəbul prosesində xüsusi fəallıq müşahidə edildi. Bu il vəziyyət necədir? Peşə təhsili müəssisələrinə maraq artır deyə bilərsiniz?

– Əlbəttə, ötən illə müqayisədə bu il iştirakçıların sayı artıb. İlk mərhələdə 11017 nəfər sənəd qəbulu prosesində iştirak edib. Onlardan 9196 nəfər peşə təhsili müəssisələrinə qəbul olub. Ümumiyyətlə, son illərdə peşə təhsili sahəsində görülən tədbirlər bu sektorun yeni imicinin formalaşdırılmasına, peşə təhsilinin infrastrukturunun və məzmununun yenilənməsinə təkan verib. Mövcud peşə təhsili müəssisələri ilə beynəlxalq tərəfdaşlar arasında qurulan əməkdaşlıqlar da peşə təhsilində keyfiyyətin yüksəldilməsinə müsbət təsir edir.

– Birinci mərhələdə qəbul olunmayan şəxslər, xeyli sayda boş qalan yerlər var.

– Bəli, ancaq bu mərhələdə qəbul olunmayanlar xüsusən seçimini düzgün aparmayanlar, kifayət sayda ixtisas seçimini düzgün yazmayanlardır. Dövlət peşə təhsili müəssisələrinə sənəd qəbulu prosesində vətəndaşlar 10 ixtisas seçə bilər. Ancaq onlar bu sənəddən istifadə etmirlər. İxtisasların sayını az yazır, həmin ixtisasların keçid balı ilə orta attestat balında uyğunluq yarananda isə kənar qalırlar.

Başqa bir məsələ. Məlum olduğu kimi, həm ali, həm peşə təhsilində dövlət yalnız bir dəfə pulsuz təhsil almaq imkanı verir. Ancaq qəbul prosesində təkrar pulsuz təhsil almaq istəyənlər olur. Bu cür faktlarla ödənişli qəbul prosesində də qarışıqlıq yaranıb. Sistem avtomatik olaraq onları kənarlaşdırır və ya ödənişli ixtisaslara qəbul edir. Odur ki, bir dəfə pulsuz təhsil alan şəxslər ikinci dəfə dövlət sifarişli yerlər seçməməlidirlər.

– Peşə təhsili sahəsində inkişafın nəticəsi olaraq hər il yeni peşə məktəbləri fəaliyyətə başlayır. Bu da qəbul planında ixtisasların sayına təsirsiz ötürür. Bu il hazırlığı nəzərdə tutulan yeni ixtisaslar varmı?

– Qəbul planında 168 ixtisas üzrə kadr hazırlığı planlaşdırılır ki, bunlardan 33-ü tam yeni ixtisaslardır. Yeni, “İlk peşə-ixtisas təhsili üzrə ixtisasların Təsnifatı”nda adı olsa da, indiyədək hazırlığı təşkil edilməyən 24 ixtisas

və müxtəlif sahəvi dövlət proqramlarının icrası istiqamətində “Təsnifat” əlavə edilən 9 ixtisas üzrə məhz bu ildən kadr hazırlığı aparılacaq. Balıq yetişdirilməsi üzrə mütəxəssis, elektrik xətlərinin quraşdırılması və təmiri üzrə mütəxəssis, dağ-mədən işləri üzrə mütəxəssis, meşəyi soyuducu və istilik sistemlərinə xidmət üzrə mütəxəssis, mənzil təsərrüfatı xidməti üzrə mütəxəssis, üzümçülük və şərab ustası, gəmi elektriki, mühafizəçi ixtisasları yeni ixtisaslardır. Qeyd edim ki, cari ildə ölkə başçısının iştirakı ilə açılış olan Mingəçevir “ASAN Həyat” kompleksinə daxil olan “ASAN Peşə” Təhsil Mərkəzi də bu tədris ilindən 5 ixtisas üzrə kadr hazırlığına başlayır.

– Peşə təhsili üzrə “məşhur ixtisaslar” hansılardır?

– Ən çox sənəd verilən ixtisaslardan ibarət siyahıda aspaz, dərzi, elektrik qaz qaynaqçısı, IT mütəxəssisi və veb-dizayner, elektrik avadanlıqlarına xidmət və təmir üzrə elektrik montyoru, regionlarda geniş profilli traktorçu-maşinist, təmirçi-çilingərdir. Kompüter operatoru, aspaz, əməliyyatçı mühəssis, bərbər ixtisasları üzrə hətta ödənişli əsaslarla da təhsil almaq istəyənlərin sayı kifayət qədər çoxdur. Təəvvür edin ki, aspaz, veb dizayner və turizm agenti ixtisaslarına bu il orta attestat balı 4 baldan yuxarı olanlar müraciət edirlər.

– Ümumiyyətlə, yüksək attestat balı tələb olunan ixtisaslar çoxdur?

– Ən çox Turizm və sosial xidmətlər üzrə Bakı Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzində aspaz və turizm agenti, Sənaye və İnnovasiyalar üzrə Bakı Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzində avtomobil üzrə elektrik, veb-dizayner ixtisaslarına müraciət çoxdur. Rabitə və İnformasiya Texnologiyaları üzrə Bakı Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzinin veb-dizayner ixtisası, Dəmir yolu və Metropoliten üzrə Bakı Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzinin elektrovoz maşinisti köməkçisi ixtisası da ən çox seçilənlərdəndir. Müraciət edənlərin attestat balı 4-dən yuxarıdır.

– Heç müraciət olunmayan, seçilməyən ixtisaslar varmı?

– Ən az sənəd verilən ixtisaslar var. Kimyəvi təmizləmə aparatına xidmət edən usta, musiqi alətlərinin ustası, ot yarımfabrikatları hazırlayan, suvarma maşınları və nasos qurğularının maşinisti, nəzarət-ölçü və avtomatika cihazlarının çilingəri, inşaat materialları istehsalında texnoloji avadanlıqların ustası, plastik qapı və pəncərə quraşdırıcısı, toxucu (pambıq, yun, ipək, kətan istehsalatı), ağac üzərində na-xış rəssamı, quru inşaat və suvaq işləri ustası.

– Ali təhsil almış, sonradan ixtisasını dəyişmək məqsədi ilə peşə təhsili almaq istəyənlərə necə, rast gəldiniz?

– Əmək bazarının tələbinə uyğun olaraq ixtisasını dəyişmək istəyənlərlə daha çox sənəd qəbulu prosesində qarşılaşıq. Bildiyiniz kimi, peşə təhsili müəssisələrinə qəbul zamanı attestat tələb olunur. Ali və ya orta ixtisas təhsilli şəxslərin isə attestatı əvvəl təhsil aldığı təhsil müəssisəsində qaldığından təhsil haqqında hansı sənədi təqdim edə biləcəyi ilə bağlı bizə müraciət edirlər. Bu müraciətlərdən bilirəm ki, peşə təhsili almaq istəyən ali təhsillilərin sayı kifayət qədər çoxdur.

– Belə müraciətlərə nə cavab verilir?

– Təhsil aldıqları orta məktəbdən arayış götürürlər. Müraciət edənlərin sərbəst seçimi əsasında peşə təhsili müəssisələri, həmin müəssisələrdə hazırlıq aparılan ixtisaslar müəyyən edilir və istədikləri ardıcılıqla təsdiqlənir. Dövlət peşə təhsili müəssisələrinə qəbul şəhadətnamə və ya attestat üzrə müvafiq fənlərin orta balı nəzərdə alınmaqla həyata keçirilir. Məktəbdən təqdim edilən arayışa qəbul zamanı əsas götürüldüyümüz fənlər üzrə, yəni Ana dili-tədris dili, Ədəbiyyat, Riyaziyyat, Azərbaycan tarixi, Coğrafiya, İnformatika, Fizika və Xarici dil üzrə qiymətlər əsasında orta bal müəyyən edilir.

– Qeydiyyat zamanı güzəştli şərtlərlə qəbul edilən şəxslər üçün müvafiq təsdiqedicisi sənəd tələb olunur. Bu kateqoriyaya kimlər aiddir? “Peşə təhsili haqqında” Qanunun pulsuz təhsil almaq imkanı verdiyi şəxslər də onlardandır-mı? Ümumiyyətlə, yeni qanun kimlərə pulsuz təhsil almaq imkanı verir?

– Sosial müdafiəyə xüsusi ehtiyacı olan şəxslərdən söhbət gedir. “Peşə təhsili haqqında” Qanuna əsasən, dövlət peşə təhsili müəssisələrində ödənişli əsaslarla təhsil aldıqları müddətdə onlar təhsil haqqından azad olunurlar. Onlar kimlərdir? Valideynlərinin itirənlər, valideyn himayəsindən məhrum olanlar, I, II və III qrup olırlar, münafiq zamanı öfil olanlar və şohid ailələrinin üzvləri, 20 yaşına çatmamış və I qrup əlil valideyni olan, aylıq gəliri yaşayış minimumundan aşağı olan şəxslərin birmənalı olaraq təhsil haqqı dövlət büdcəsi

hesabına ödəniləcək. Bu məqamda bir məsələni də qeyd edim. “Azərbaycan Respublikasında peşə təhsili və təliminin inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi”nə uyğun olaraq, peşə təhsilinə cəlb edilmiş həssas əhali qruplarından olan uşaqların sayının peşə təhsili üzrə təhsilləndirilməsi üçün sayında payının 5 faizdən çox olması əsas hədəf indikatorlarından biri kimi müəyyənləşdirilib. Bununla əlaqədar olaraq, qanunda yaşlılar, xüsusi qayğıya ehtiyacı olan gənclər və digər həssas əhali qruplarının təhsilə cəlb olunmaları üçün müvafiq təhsil mühiti və şəraitinin yaradılması, onların təhsilləndirilməsi üçün işlə təmin olunmasına köməklik göstərilməsi nəzərdə tutulub. Bunun nəticəsidir ki, ölkəmizdə ilk dəfə olaraq 2017-2018-ci tədris ilində Texnika və Texnologiyalar üzrə Bakı Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzində sağlamlıq imkanları məhdud gənclər üçün “Soyuducu qurğuların maşinisti” ixtisası üzrə qrup açılıb və 9 nəfər inklüziv təhsil alıb.

– Xarici dildə təhsil almaq imkanı yaradılmı? Peşə təhsili müəssisələrində bu kateqoriyadan olan vətəndaşlar üçün hansı seçim imkanları var?

– Ötən il yalnız bir təhsil mərkəzində rus bölməsi fəaliyyət göstərirdi. 2018-2019-cu tədris ilindən başlayaraq 3 mərkəzdə - Emal Sənayesi üzrə Bakı Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzi, Texnika və Texnologiyalar üzrə Bakı Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzi və Rabitə və İnformasiya Texnologiyaları üzrə Bakı Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzində ixtisaslı kadr hazırlığı rus bölmələrində də aparılacaq. Bu, qəbul planında əksini tapan yeniliklərdəndir.

– Hazırda qeydiyyat prosesi davam edir. 27-dən start götürən bu proses 31-dək davam edəcək. Bax, bundan sonra?

– Qeydiyyat başa çatdıqdan sonra növbəti həftə boş qalan yerlər üzrə yenidən ixtisas seçiminə start verəcəyik. Bu mərhələdə 1 həftə ərzində davam edəcək. Bu prosesdə istənilən şəxs iştirak edə bilər. Vətəndaşlar bəzən elə hesab edirlər ki, növbəti mərhələ ilk mərhələdə iştirak edib keçməyənlər üçündür. Əslində, belə deyil. Elan olunacaq növbəti mərhələdə həm ilk mərhələdə iştirak edib keçməyənlər, həm də ilk dəfə iştirak edəcək şəxslər qatıla biləcəklər. Birinci mərhələdə iştirak edə bilməyənlər tərəddüd etmədən növbəti ixtisas seçimi mərhələsinə qatıla bilərlər. Çünki növbəti mərhələyə çıxarılan yerlərin sayı kifayət qədər olacaq.

– Layihənin uğurla davam etməsinin onun məqsədinə çatdığına göstəricisi sayə bilərsinizmi?

– Layihənin əsas məqsədi dövlət peşə təhsili müəssisələrinə qəbul prosesində vətəndaşların rahatlığını və obyektivliyi təmin etməkdir. Hesab edirəm ki, biz buna nail oluruq.

Məqsəd vakansiyaları doldurmaq deyil, keyfiyyətə nail olmaqdır

← Əvvəli səh.1

Ruhiyə DAŞSALAHLI

Hazırda boş qalan yerlərə əlavə qəbul aparılır. Bu məqsədlə 2 gün vakansiya seçimi mərhələsi oldu. Göstəriciləri yetərli sayılan namizədlər müsahibəyə dəvət edildi. Müsahibələr 18 fənn üzrə 20 komissiyada aparılır. Arzulanan odur ki, müsahibəyə dəvət olunan namizədlərin hər biri uğur qazansın və seçdikləri yerlərdə müəllim kimi fəaliyyətə başlasınlar”.

Komissiya üzvü, 319 nömrəli tam orta məktəbin direktoru Nəriman Mürsəliyev budafəki müsahibə prosesinin gedişindən razı qalıb. Onun fikrincə, namizədlər artıq daha hazırlıqlı gəlir: “Çalışırıq ki, seçib məktəblərə göndərdiyimiz müəllimlər müasir standartlara cavab versinlər. Müəllimlərin işə qəbulu imtahanlarında üçüncü, hətta dördüncü dəfə iştirak

Namizədlər müsahibə mərhələsinə daha hazırlıqlı gəlirlər

olmasından, bu müsahibənin taleyinə mənfi təsir edə biləcəyindən belə narahat olmadı. Bu xüsusiyyətinə müsbət dəyərləndirdim”.

Komissiya üzvünün fikrincə, müəllimlərin kurikulum qorxusu da azalıb: “Artıq namizədlərin tədris metodikası ilə bağlı suallarda da əvvəlki qədər çətinlik çəkmədikləri görünür. Müəllim müasir yanaşmaları bilməlidir. İxtisas biliyi yüksək olan müəllimin müasir təlimdən xəbəri yoxdursa, biliyini təbiiq edə bilməyəcək. Ona görə də komissiya bu amilləri mütəlx nəzərə alır. Coğrafiya müəllimi olmaq istəyən namizəddən soruşdum ki, musiqi ilə dərsinin əlaqəsini necə qurur? Dedi ki, Lənkəranla bağlı dərse “Çay” mahnısını ilə başlayır. Uşaqlardan çayın hansı ərəzidə yetişdiyini soruşaraq mövzuna keçə bilər. Gün ərzində 13 namizədin müsahibəsində iştirak etmişəm və əksəriyyəti ilə bağlı müsbət rəy vermişəm”.

Barəmdə müsbət rəy versələr...

Şəmkir rayon Çaparlı kənd sakini Fuad Quliyev İsmayılı rayonundakı 1 nömrəli məktəbdə fiziki tərbiyə üzrə dərslər deyəcək. Dediyyə görə, məktəblə maraqlanıb. İdman zalı ona çoxlu gülləyi yetişdirməyə imkan ver-

əcək: “Şəmkirde vakant yerlərin sayı məhdud olduğundan İsmayılıya üz tutmalı oldum. Hardansa başlamaq lazımdır. Mən də İsmayılıdan başladım. İlk dəfə imtahanlara hazırlıqsız qatılmışdım. Bu dəfə işdən vaxt tapıb hazırlaşdım. 43 bal topladım. Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasının sərbəst gülləş üzrə məzun olmuşam. “Dinamo”da Mirəli Seyidovun məşqçiliyi ilə məşğul olmuşam. Komissiya üzvləri barəmdə müsbət rəy versələr, məktəbdə gülləşi şagirdlərimə sevdirəcəyəm”.

Müsahibələrdən kəsilənlərə də müddətli müqavilə ilə işə başlamaq şansı verəcək

İnsan Resursları Mərkəzinin rəhbəri Murad Camalzadə artıq yekunlaşmaq üzrə olan müəllimlərin işə qəbulu müsahibəsi barədə məlumat verib: “Avqustun 30-da keçirilən müsahibə iyul ayında başlanan prosesin davamıdır. Əsas müsahibənin nəticələrinə əsasən, 3692 nəfər namizədin işə qəbul edilməsinə razılıq verilib. Növbəti - əlavə yerləşdirmə mərhələsinə qatılanlar birinci yerləşdirmə zamanı vakansiya seçimi mərhələsinə qatılmayanlar, vakansiya seçmə də, qərarını təsdiqləmədiyi üçün prosesdən kənar qalanlar, müsahibəyə

gəlməyənlər, ya da müsahibədən də keçib sonradan ərizə ilə tutduqları yerdən imtina edənlərdir. Bu gündən başlayaraq namizədlərin şəxsi səhifələrinə müsahibənin nəticələri barədə məlumatlar yerləşdiriləcək. Müsahibədən uğurla keçənlərin seçdikləri vakansiyalar üzrə təyinatı veriləcək və məktəblərdə onlarla müddətsiz müqavilələr bağlanacaq”.

M.Camalzadənin sözlərinə görə, müsahibədən keçməyənlərin sentyabrın 5 və ya 6-da yaradılacaq apelyasiya komissiyasına müraciət etmək imkanı olacaq. Apelyasiya komissiyasına həm birinci, həm də ikinci mərhələdə kəsilənlər müraciət edə biləcəklər. Bununla da müsahibənin müddətsiz işə qəbul müsahibəsi yekunlaşacaq. Sentyabrın 8-9-da isə müddətli müqavilə ilə elektron sənəd qəbulunun həyata keçirilməsi nəzərdə tutulub.

Birinci və ikinci turda tutulmayan boş yerlərə müddətli müqavilə ilə işləmək üçün keçirilən müsahibədə iştirak edəcək şəxslərin siyahısı barədə məlumat ətraflı məlumat verəcək: “İlkin olaraq deyə bilərik ki, həmin mərhələdə müəllimlərin işə qəbulu müsahibəsinin test mərhələsində keçirdiyi balı toplasa da, indiyədək vakansiya seçməyənlər, vakansiya seçib, ancaq yerləşdirilməyənlər, yaxud müsahibədən də keçib və tutduqları yerdən sonradan imtina edənlər iştirak edəcəklər. Eyni zamanda, müsahibələrdən kəsilənlərə də müddətli müqavilə ilə işə başlamaq şansı verəcək. Müddətli müqavilə ilə işə qəbul bütün tədris illi ərzində həyata keçirilə-

cək. Periodik olaraq müəyyən müddətdən bir sənəd qəbulu həyata keçiriləcək, vakansiyalar elan ediləcək və yerləşdirilmələr aparılacaq. Müddətli müqavilə ilə işə qəbul olunanlarla bağlı mərkəzləşdirilmiş qaydada müsahibələr təşkil ediləcək və onlar daimiləşmək üçün əlavə şanslar əldə edəcəklər”.

Müddətli müqavilə ilə işə qəbulda keçid ballarının dəyişəcəyi gözlənilir

Bəs, müddətli müqavilə ilə işə qəbulun şərtlərində dəyişiklik gözlənilirmi? M.Camalzadə bunu istisna etmir. Onun sözlərinə görə, birinci və ikinci tur üçün konkret keçid bal müəyyən olunub: şəhər, qəsəbə və rayon mərkəzlərində əksər ixtisaslar üzrə 48, kəndlərdə isə 36 bal. Müddətli müqavilə ilə işə qəbulda keçid balların dəyişəcəyi gözlənilir. Belə ki, müddətli müqavilə ilə işləmək istəyənlərin şansı indikindən 10 faiz daha çox olacaq. M.Camalzadənin sözlərinə görə, keçid ballarının həvəsləndirmə tədbirlərinin təbiiq edildiyi müəssisələr üzrə 10 faiz aşağı salınması planlaşdırılır. “Müddətli müqavilə ilə işə sənəd qəbulu başlayan da müəyyən ediləcək. Ancaq balların bir qədər dəyişməsi də istisna edilmir. İndiki məqamda elə ciddi dəyişiklik gözlənilmir. Vakant yerlərin və namizədlərin sayı, bal göstəriciləri imkan verir ki, mövcud standartı saxlayaq”.

Daha bir müsahibə də yekunlaşır. Ancaq görünən odur ki, vakansiyalar yenə qalacaq: “İndiyədək vakansiyaların hamısını tutulması faktına rast gəlinməyib. Mütəlx boş yer qalacaq. Ancaq məqsədimiz də vakansiyaları doldurmaq deyil, keyfiyyətə nail olmaqdır”.

Azərbaycan Respublikası təhsil nazirinin 24 avqust 2018-ci il tarixli, F-572 nömrəli əmri ilə təsdiq edilib

Lisey, məktəb-lisey və gimnaziyaların təmayül sinifləri üçün 2018-2019-cu dərslərinə aid nümunəvi tədris planları

2018-2019-cu dərslərinə aid lisey, məktəb-lisey və gimnaziyaların texniki təmayüllü sinifləri üçün nümunəvi tədris planı (tədris Azərbaycan dilində)

Əlavə 1

	Tədris fənləri	Siniflər üzrə həftəlik dərslərin miqdarı		
		VII	VIII	IX
1	Azərbaycan dili	4	3	2
2	Ədəbiyyat	2	2	3
3	Xarici dil	3	3	2
4	İkinci xarici dil	1	1	1
5	Ümumi tarix	1	1	1
6	Azərbaycan tarixi	1	2	2
7	Coğrafiya	2	2	2
8	Kimya	1	2	2
9	Biologiya	2	2	2
10	Həyat bilgisi	1	1	1
11	Texnologiya	1	1	1
12	Fiziki tərbiyə	2	2	2
13	Təsviri incəsənət	1	1	1
14	Musiqi	1	1	1
Cəmi:		23	24	23
Təmayül fənləri				
1	Riyaziyyat	6	6	6
2	İnformatika	2	1	2
3	Fizika	3	3	4
Cəmi:		11	10	12
Şagirdlərin məcburi maksimum dərslərinin yükü		34	34	35
Dərsdankənar məşğələlər			1	
Yekun:		34	35	35

2018-2019-cu dərslərinə aid lisey, məktəb-lisey və gimnaziyaların texniki təmayüllü sinifləri üçün nümunəvi tədris planı (tədris rus dilində)

Əlavə 2

	Tədris fənləri	Siniflər üzrə həftəlik dərslərin miqdarı		
		VII	VIII	IX
1	Rus dili	4	3	2
2	Ədəbiyyat	2	2	3
3	Azərbaycan dili (dövlət dili kimi)	2	2	2
4	Xarici dil	3	3	2
5	İkinci xarici dil	1	1	1
6	Ümumi tarix	1	1	1
7	Azərbaycan tarixi	1	2	2
8	Coğrafiya	2	2	2
9	Kimya	1	2	2
10	Biologiya	2	2	2
11	Həyat bilgisi	1	1	1
12	Texnologiya	1	1	1
13	Fiziki tərbiyə	2	2	2
14	Təsviri incəsənət	1	1	1
15	Musiqi	1	1	1
Cəmi:		25	26	25
Təmayül fənləri				
1	Riyaziyyat	6	6	6
2	İnformatika	2	1	2
3	Fizika	3	3	4
Cəmi:		11	10	12
Şagirdlərin məcburi maksimum dərslərinin yükü		36	36	37
Dərsdankənar məşğələlər			1	
Yekun:		36	37	37

2018-2019-cu dərslərinə aid lisey, məktəb-lisey və gimnaziyaların humanitar təmayüllü sinifləri üçün nümunəvi tədris planı (tədris Azərbaycan dilində)

Əlavə 3

№	Tədris fənləri	Siniflər üzrə həftəlik dərslərin miqdarı		
		VII	VIII	IX
1	Xarici dil	3	3	2
2	İkinci xarici dil	1	1	1
3	Riyaziyyat	5	5	5
4	İnformatika	1	1	1
5	Biologiya	2	2	2
6	Fizika	2	2	3
7	Kimya	1	2	2
8	Coğrafiya	2	2	2
9	Həyat bilgisi	1	1	1
10	Musiqi	1	1	1
11	Təsviri incəsənət	1	1	1
12	Texnologiya	1	1	1
13	Fiziki tərbiyə	2	2	2
Cəmi:		23	24	24
Təmayül fənləri				
1	Azərbaycan dili	5	4	4
2	Ədəbiyyat	2	2	3
3	Ümumi tarix	1	1	1
4	Azərbaycan tarixi	2	2	2
5	Nitq mədəniyyəti	1	1	1
Cəmi:		11	10	11
Şagirdlərin məcburi maksimum dərslərinin yükü		34	34	35
Dərsdankənar məşğələlər			1	
Yekun:		34	35	35

2018-2019-cu dərslərinə aid lisey, məktəb-lisey və gimnaziyaların humanitar təmayüllü sinifləri üçün nümunəvi tədris planı (tədris rus dilində)

Əlavə 4

№	Tədris fənləri	Siniflər üzrə həftəlik dərslərin miqdarı		
		VII	VIII	IX
1	Azərbaycan dili-dövlət dili kimi	2	2	2
2	Xarici dil	3	3	2
3	İkinci xarici dil	1	1	1
4	Riyaziyyat	5	5	5
5	İnformatika	1	1	1
6	Biologiya	2	2	2
7	Fizika	2	2	3
8	Kimya	1	2	2
9	Coğrafiya	2	2	2
10	Həyat bilgisi	1	1	1
11	Musiqi	1	1	1
12	Təsviri incəsənət	1	1	1
13	Texnologiya	1	1	1
14	Fiziki tərbiyə	2	2	2
Cəmi:		25	26	26
Təmayül fənləri				
1	Rus dili	5	4	4
2	Ədəbiyyat	2	2	3
3	Ümumi tarix	1	1	1
4	Azərbaycan tarixi	2	2	2
5	Nitq mədəniyyəti	1	1	1
Cəmi:		11	10	11
Şagirdlərin məcburi maksimum dərslərinin yükü		36	36	37
Dərsdankənar məşğələlər			1	
Yekun:		36	37	37

2018-2019-cu dərslərinə aid lisey, məktəb-lisey və gimnaziyaların təbiət təmayüllü sinifləri üçün nümunəvi tədris planı (tədris Azərbaycan dilində)

Əlavə 5

№	Tədris fənləri	Siniflər üzrə həftəlik dərslərin miqdarı		
		VII	VIII	IX
1	Azərbaycan dili	4	3	2
2	Ədəbiyyat	2	2	3
3	Xarici dil	3	3	2
4	İkinci xarici dil	1	1	1
5	Riyaziyyat	5	5	5
6	İnformatika	1	1	1
7	Ümumi tarix	1	1	1
8	Azərbaycan tarixi	1	2	2
9	Həyat bilgisi	1	1	1
10	Texnologiya	1	1	1
11	Fiziki tərbiyə	2	2	2
12	Təsviri incəsənət	1	1	1
13	Musiqi	1	1	1
Cəmi:		24	24	23
Təmayül fənləri				
1	Biologiya	3	3	3
2	Fizika	3	3	4
3	Kimya	2	2	3
4	Coğrafiya	2	2	2
Cəmi:		10	10	12
Şagirdlərin məcburi maksimum dərslərinin yükü		34	34	35
Dərsdankənar məşğələlər			1	
Yekun:		34	35	35

2018-2019-cu dərslərinə aid lisey, məktəb-lisey və gimnaziyaların təbiət təmayüllü sinifləri üçün nümunəvi tədris planı (tədris rus dilində)

Əlavə 6

№	Tədris fənləri	Siniflər üzrə həftəlik dərslərin miqdarı		
		VII	VIII	IX
1	Rus dili	4	3	2
2	Ədəbiyyat	2	2	3
3	Azərbaycan dili (dövlət dili kimi)	2	2	2
4	Xarici dil	3	3	2
5	İkinci xarici dil	1	1	1
6	Riyaziyyat	5	5	5
7	İnformatika	1	1	1
8	Ümumi tarix	1	1	1
9	Azərbaycan tarixi	1	2	2
10	Həyat bilgisi	1	1	1
11	Texnologiya	1	1	1
12	Fiziki tərbiyə	2	2	2
13	Təsviri incəsənət	1	1	1
14	Musiqi	1	1	1
Cəmi:		26	26	25
Təmayül fənləri				
1	Biologiya	3	3	3
2	Fizika	3	3	4
3	Kimya	2	2	3
4	Coğrafiya	2	2	2
Cəmi:		10	10	12
Şagirdlərin məcburi maksimum dərslərinin yükü		36	36	37
Dərsdankənar məşğələlər			1	
Yekun:		36	37	37

Lisey, məktəb-lisey və gimnaziyaların təmayül sinifləri üçün nümunəvi tədris planlarına dair qeydlər

1. Şagirdlərin sayı 20 və daha çox olan siniflər aşağıdakı fənlərin tədrisində iki qrupa bölünür:

- 1.1. Tədris rus dilində aparılan VII-IX siniflərdə "Azərbaycan dili" (dövlət dili kimi).
 - 1.2. Tədris dilindən asılı olmayaraq VII-IX siniflərdə "Xarici dil", "İkinci xarici dil", "Texnologiya", "Fiziki tərbiyə", texniki təmayüllü IX siniflərdə "İnformatika" fənləri üzrə praktik məşğələlər.
2. Təmayül fənlərinin tədrisini səmərəli təşkil etmək məqsədilə tədris planlarında dərsdankənar məşğələlərə ayrılacaq saatlar aşağıdakı kimi istifadə olunur:

- 2.1. *Texniki fənlər üzrə:*
 - 2.1.1. VII sinifdə dərsdankənar məşğələlərə ayrılan saatlardan dərslərinə daxil edilməklə 1 (bir)

saatı "Riyaziyyat"ın, 1 (bir) saatı "İnformatikanın, 1 (bir) saatı isə "Fizika"nın tədrisinə verilməlidir.

- 2.1.2. VIII sinifdə dərsdankənar məşğələlərə ayrılacaq saatlardan dərslərinə daxil edilməklə 1 (bir) saatı "Riyaziyyat"ın, 1 (bir) saatı "Fizika"nın tədrisinə verilməlidir. Digər 1(bir) saat isə dərslərinə daxil olunmaqla "Qarabağın tarixi" kursunun tədrisinə ayrılır.
- 2.1.3. IX sinifdə dərsdankənar məşğələlərə ayrılacaq saatlardan dərslərinə daxil edilməklə 1 (bir) saatı "İnformatika"nın, 1 (bir) saatı "Riyaziyyat"ın, 1 (bir) saatı "Fizika"nın tədrisinə verilməlidir.

2.2. *Humanitar fənlər üzrə:*

- 2.2.1. VII sinifdə dərsdankənar məşğələlərə ayrı-

lacaq saatlardan dərslərinə daxil edilməklə 1 (bir) saatı "Azərbaycan dili"nin, 1 (bir) saatı "Azərbaycan tarixi"nin, 1 (bir) saatı "Nitq mədəniyyəti"nin tədrisinə verilməlidir.

- 2.2.2. VIII sinifdə dərsdankənar məşğələlərə ayrılacaq saatlardan dərslərinə daxil edilməklə 1 (bir) saatı "Azərbaycan dili"nin, 1 (bir) saatı "Nitq mədəniyyəti"nin tədrisinə verilməlidir. Digər 1(bir) saat isə dərslərinə daxil olunmaqla "Qarabağın tarixi" kursunun tədrisinə ayrılır.
- 2.2.3. IX sinifdə dərsdankənar məşğələlərə ayrılacaq saatlardan dərslərinə daxil edilməklə 1 (bir) saatı "Nitq mədəniyyəti"nin, 2 (iki) saatı "Azərbaycan dili"nin tədrisinə verilməlidir.

2.3. *Təbiət fənləri üzrə:*

- 2.3.1. VII sinifdə dərsdankənar məşğələlər üçün ayrılacaq saatlardan dərslərinə daxil edilməklə 1 (bir) saatı "Biologiya"nın, 1 (bir) saatı "Fizika"nın, 1 (bir) saatı isə "Kimya"nın tədrisinə verilməlidir.
- 2.3.2. VIII sinifdə dərsdankənar məşğələlərə ayrılacaq saatlardan 1 (bir) saatı "Biologiya"nın, 1 (bir) saatı "Fizika"nın tədrisinə verilməlidir. Digər 1(bir) saat isə dərslərinə daxil olunmaqla "Qarabağın tarixi" kursunun tədrisinə ayrılır.
- 2.3.3. IX sinifdə dərsdankənar məşğələlərə ayrılacaq saatlardan dərslərinə daxil edilməklə 1 (bir) saatı "Biologiya"nın, 1 (bir) saatı "Fizika"nın, 1 (bir) saatı "Kimya"nın tədrisinə verilməlidir.

Əlavə 7

İstedadlı şagirdlər üçün xüsusi lisey siniflərinin 2018-2019-cu dərslərinə aid tədris planı

İstedadlı şagirdlər üçün xüsusi lisey siniflərinin 2018-2019-cu dərslərinə aid tədris planı (təlim Azərbaycan dilində)

Əlavə 1

Sıra №	Fənlər	Siniflər üzrə həftəlik dərslərin miqdarı						
		V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
1	Azərbaycan dili	5	4	4	3	2	3	3
2	Ədəbiyyat	2	2	2	2	3	2	2
3	Xarici dil	4	4	3	3	3	5	5
4	İkinci xarici dil	1	1	1	1	1	2	2
5	Riyaziyyat	5	5	6	6	6	6	6
6	İnformatika	1	1	1	1	1	2	2
7	Ümumi tarix	1	1	1	1	1	1	1
8	Azərbaycan tarixi	2	1	1	2	2	2	2
9	Həyat bilgisi	1	1	1	1	1	1	1
10	Biologiya		2	2	2	2	2	2
11	Kimya		1	2	2	2	2	2
12	Fizika		1	2	2	3	3	3
13	Coğrafiya		2	2	2	2	2	2
14	Texnologiya	1	1	1	1	1		
15	Fiziki tərbiyə	2	2	2	2	2	2	2
16	Təsviri incəsənət	1	1	1	1	1		
17	Musiqi	1	1	1	1	1		
18	Çağırışa qədərki hazırlıq						2	2
Cəmi:		26	30	32	33	34	36	36
1.	Nitq mədəniyyəti	1	1	1	1	1		
2.	Məntiq	1	1	1				
3.	Üslubiyyat						1	1
Cəmi:		2	2	2	1	1	1	1
Dərsdankənar məşğələlər					1			
Yekun:		28	32	34	35	35	37	37

İstedadlı şagirdlər üçün xüsusi lisey siniflərinin 2018-2019-cu dərslərinə aid tədris planına dair qeydlər

Əlavə 2

1. Şagirdlərin sayı 20 və daha çox olan siniflər aşağıdakı fənlərin tədrisində iki qrupa bölünür:

- 1.1. V-XI siniflərdə "Xarici dil", "İkinci xarici dil", "Fiziki tərbiyə", X-XI siniflərdə "İnformatika" fənni üzrə praktik məşğələlər, V-IX siniflərdə "Texnologiya".
2. Tədrisi səmərəli təşkil etmək məqsədilə tədris planlarında dərsdankənar məşğələlərə ayrılacaq saatlardan aşağıdakı kimi istifadə olunur:
 - 2.1. V-VII siniflərdə dərsdankənar məşğələlərə ayrılacaq saatlardan dərslərinə daxil edilməklə 1 (bir) saatı "Xarici dil"nin, 1 (bir) saatı "Nitq mədəniyyəti"nin, 1 (bir) saatı "Məntiq"nin tədrisinə verilməlidir.

2.2. VIII sinifdə dərsdankənar məşğələlərə ayrılacaq saatlardan dərslərinə daxil edilməklə 1 (bir) saatı "Riyaziyyat"ın, 1 (bir) saatı "Nitq mədəniyyəti"nin tədrisinə verilməlidir.

2.3. IX sinifdə dərsdankənar məşğələlərə ayrılacaq saatlardan dərslərinə daxil edilməklə 1 (bir) saatı "Xarici dil

Ürəklərdə yaşar MÜƏLLİM

Oruc MUSTAFAYEV

Yeni tədris ilinin başlanmasına sayılı günlərin qaldığı bir vaxtda acı bir xəbər respublikamızın təhsil ictimaiyyətinə dərinləndirən sarsıtdı. Bakıdakı “Zəngi” liseyinin direktoru, “Şöhrət” ordenli, Əməkdar müəllim Bayram Heydərovun vaxtsız vəfat etməsi xəbəri onun qurub yaratdığı təhsil ocağı, bütün təhsilimiz üçün böyük itki oldu. Azərbaycan təhsilində özünəməxsus əməyi olan bir ziyalı, məktəb təşkilatçısı kimi yaddaşlarda qalan, təhsil fədaisi, gözəl insan, fədakarlığı, qətiyyətli mövqeyi ilə seçilən mərhum direktorla vidalaşma mərasiminə qatılmaq üçün yollandığımız “Zəngi” liseyində dərin hüzn hökm sürürdü. Böyük itkinin acısını yaşayan məktəb kollektivi bu acı hadisə ilə barışmaq məcburiyyətində qalsa da Bayram müəllimin işqlı xatirəsini əziz tuturdu...

Nigar Məmmədova, direktor müavini: - Çox çətindir onun bərəsində danışmaq. Böyük itkidir. Azərbaycan təhsilinin inkişafında xidmətləri olan bir insanın itkisi doğrudan da ağırdır. Bayram müəllim elm fədaisi idi. “Şöhrət” ordeninə layiq görülmüşdü, çox gözəl, dəyərli bir insan idi. O, bizim mənəvi atamız idi. Allah ona rəhmət eləsin. Çox təəssüf edirəm ki, biz onu itirdik. Çox heyf.

Fəridə Səfərova, liseyin ingilis dili müəllimi, Əməkdar müəllim: - Bayram müəllimin yoxluğundan danışmaq çox çətindir. Çox gözəl insan idi. 20 ildən artıq onunla çiyin-çiyinə çalışmışam. Həqiqətən Bayram müəllim təhsil fədaisi, yenilikçi, uğurlarımıza bizdən daha çox sevinən insan idi. Nə iş görürdük xeyir-dua verirdi. Hər dəfə xarici ölkələrə tədbirlərə gedəndə bizi xeyir-dualarla yola salardı. Bilirdi ki, uğurlu bir səfər olacaq. Özünün dediyi kimi, bu liseyi 4 sinif otağından yaratmışdı. Ona görə də biz ona “Zəngi” liseyinin yaratıcısı deyirik. Ölkəmizin müstəqillik əldə etdiyi ilk vaxtlarda 4 sinif otağından başlayaraq bu gün gördüyünüz liseyi Bayram müəllim yaratmağa nail oldu. Çox zəhmətkeş, gecələri-gündüzünə qatan, canını, sağlamlığını, bütün enerjisini təhsilə verən bir insan idi. Çox heyflər olsun ki, onu itirdik. Hələ də inanmaq istəmirik, ancaq həyatın qanunudur. Neyləmək olar. Yaxınlarına, əzizlərinə, liseyin bütün kollektivinə başsağlığı verir və səbir diləyirik.

Xanımzadə Babayeva, tarix müəllimi: - Bayram müəllim çox gözəl insan idi. O, bizə böyük qardaş,

müəllimlərə, şagirdlərə dayaq idi. Demək olar ki, Bayram müəllimin nəfəsi bizim üçün bəs idi. Hər şeyi doğru-dürüstlüyü ilə həll edirdi. Bir problem yarıda qaldıq narahat olmazdıq, bildirdik ki, Bayram müəllim onu yoluna qoyacaq. Deyə bilərəm ki, o bizim dövrün ən gözəl maarifçilərindən biri idi. O böyük mübarizə ilə belə bir məktəb yaradıb. Azərbaycanın elə bir güşəsi yoxdur ki, “Zəngi” liseyinin yetirmələri orada çalışmasınlar. Hətta xarici ölkələrdən belə bizim yetirmələrimizin səsi gəlir. Bütün bunlar Bayram müəllimin əməyidir. Biz onun ətrafında birləşərək ona dəstək olmuşuq. Allah ona rəhmət eləsin, aliləsinə səbir versin.

Cəmilə Yusifova, dil-ədəbiyyat müəllimi: - Mən Bayram müəllim haqda keçmiş zamanda danışmağa çox çətinlik çəkirəm, çünki onu yarıda hiss edirəm. O, bizim həyatın dəstəyimiz idi, şagirdlərin hər bir qayğısına qalardı, onların bütün problemlərini həllində hamdan əvvəl dəstək olmağa çalışardı. O, bizim məktəbin yaratıcısı, qurucusu, gələcəyinə işiq verən bir nur idi. Böyük bir insanı itirdik. Bizim üçün çox ağırdır, həqiqətən də o bu məktəbin atası idi, gələcəyini nurlu görən bir insan idi. Onun səsi həmişə hər yerdən gəlirdi, məkanı nurla dolsun.

Bayram müəllimlə vidalaşanlar arasında liseyin müəllim-şagird kollektivi, valideynlərlə yanaşı, ayrı-ayrı vaxtlarda bu təhsil ocağının məzunları, məktəbin yetirmələri olan və bu gün ona öz ehtiramlarını bildiren gəncləri də görürük. Onlar böyük üzüntü içində idilər, bölüşməyə sözləri çox idi. Onların məzun olmaları arasında fəqr 10 il təşkil etsə də biz deyilənlərdən belə bir nəticə əldə etdik ki, bu illər ərzində nəsilər dəyişsə də təhsilə göstərilən qayğı və diqqət bu liseyin davamlı uğurlarını təmin edib. Bu uğurların arxasında isə Bayram müəllimin yaratdığı tədris mühitinin, onun şəxsi iradəsinin xüsusi rolu olub.

Emil Osmanlı, liseyin 2008-ci il məzunu: - Mən bu liseyin 2008-ci il məzunuyam. O vaxtdan 10 il keçib. Hər il liseyimizlə görüşə gəlir, son zənglərə də iştirak edirik. Dünən eşitdik ki, direktorumuz vəfat edib... Mərhum direktorumuzla son dəfə vidalaşmağı özümüze borc bildik. Bayram müəllim təkdir kimi deyil, həm də gözəl insani keyfiyyətləri ilə seçilirdi. Hər zaman hər hansı probleminiz olanda yanına gəldirdik, bizi öz otağına dəvət edər, bizimlə söhbət edərdi. Problemlərimizi onunla bölüşərdik. Çətinliklərimizin həlli üçün hər cür şərhat yaradər və köməklik edərdi. O bu liseyi qurdu ki, genişləndirdi ki, uşaqlar üçün oxumağa

daha çox imkan, həvəs yaransın. Daha keyfiyyətli tədris mühiti olsun. Mənim yadıma gəlir, o vaxt bizə ən güclü müəllimlər dərs deyirdi, məktəb digər təhsil ocaqları arasında ən rəqəbətçi olması ilə fərqlənirdi. İndiki uşaqlar hazırlığa gedir, bizim vaxtımızda isə hazırlığa getməyə heç ehtiyac yox idi. Yəni, məktəbimizdə dərslər çox keyfiyyətli tədris olunurdu, təlim-tərbiyə, qayda-qanun, valideynlərə münasibət çox yüksək idi.

Gülzər Şıxaliyeva, liseyin 2018-ci il məzunu: - Mən liseyin bilikli məzunuyam. Bayram müəllimlə bağlı deyiləcək xoş sözlər çoxdur. Bizim üçün çox ağır bir itki oldu. Allah yerini cənnət etsin. Bütün məktəb kollektivinin, müəllimlərin, şagirdlərin böyük dəyər verdiyi, qəlbində əziz tutduğu bir məktəb rəhbəri idi. Bizim üçün çox üzücü gündür. Bayram müəllimin yetirmələri olaraq biz gələcəkdə onun ümidlərini doğrultmaq, daha inamlı addım atmaq üçün əlimizdən gələni edəcəyik. Onun məzunları öz uğurları, topladıqları ballarla, fəaliyyətləri, sosial iştirakları ilə hər zaman fərqləniliblər. Biz də bu məktəbin məzunları olaraq hər zaman liseyimizin, Bayram müəllimin adını uca tutmaq üçün əlimizdən gələni edəcəyik.

Müəllimlik elə bir ilahi missiyadır ki, yalnız bu adı layiqincə daşıyanlar onun zirvəsinə yüksələ bilərlər. Bayram müəllim kimi. Vaxtsız ölüm bu istedadlı, səmimi, qayğıkeş insanı, uğurlu məktəb təşkilatçısını aramızdan aparsa da, ölüm belə onun parlaq xatirəsini qarşısında acizdir. “Zəngi” liseyinin, onun yetirmələrinin bundan sonra da elm mədəniyyətinə gedən yolda öz uğur salnamələrini yazacaqlarına, təhsilimizə öz layiqli töhfələrini verəcəklərinə əminlik.

Bu bir həyat fəlsəfidir ki, məktəb quran insanlar yaddaşlardan silinmir. Xatirələrdə, könlələrdə özünə əbədlilik qazanır. Bayram müəllimin xatirəsi sevənlərinin qəlbindədir və həmişə yaşayacaq. Gözəl insan, bacarıqlı pedaqoq və rəhbər. Bayram müəllim bir çoxların yaddaşında məhz bu cür qalacaq.

Ruhun şad olsun MÜƏLLİM!

“AZƏRBAYCAN MÜƏLLİMİ”

Qəzet 1934-cü ildən çıxır

Baş redaktor	Nurəddin Heydərov	538-21-66
Mühasibatlıq		539-67-74
Reklam və elanlar		539-20-77 (tel./faks)

Ünvan: AZ-1100, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə 23 M, Mətbuat Evi, 5-ci mərtəbə

Qəzet “Azərbaycan müəllimi”nin kompüter mərkəzində yığılır və “Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunur

Qəzet hər həftənin cümə gününə çıxır

Bank hesabımız

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı 5 saylı “Mətbuat şöbəsi”
Kodu: 805142 VÖEN: 9900001881
M/h: AZ 03 NABZ 013501000000002944
S.W.I.F.T.: IBAZAZ 2X

“Azərbaycan müəllimi” qəzeti redaksiyası
Hesab № AZ80 IBAZ38060019443164986350
VÖEN: 1300397831

Lisensiya № 022327, İndeks: 0003, Tiraj 4576, Sifariş 2539

Məsul nəvbətçi: Ş.Cəfərov

Düşüncənin, fantaziyanın məhsulu

Uşaqlar üçün nağıl müsabiqəsi elan olunub

Altı-on yaş arası uşaqlar üçün qısa nağıl müsabiqəsi elan olunub. Nağıllar üçün mövzu məhdudluğu yoxdur. Müsabiqəyə sehrli nağıllarla yanaşı, həqiqətdə baş vermiş hadisələrə əsaslanan maraqlı və şən uşaq hekayələri də qəbul edilir.

Bu barədə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Rəyasət Heyəti Aparatı Elm və Təhsil İdarəsinin müavini Vüqar Haqverdiyev məlumat verib.

Bildirilib ki, müsabiqəyə göndərilən nağıl və ya hekayə uşağın düşüncələrinin, fantaziyasının məhsulu olmalı, böyüklər tərəfindən redaktə edilməməlidir. İştirakçıların köçürülmə və bənzətmə nağıllardan istifadə etmələri qadağandır. Müsabiqəyə 250 sözdən çox olmayan, əvvəllər çapdan çıxma-

yan yazılar qəbul edilir. Nağılın sonunda müəllifin adı, soyadı, yaşı, oxuduğu məktəb və sinfi qeyd olunmalıdır.

Yazılar (Word proqramında) sentyabrın 10-dək müəllifin şəkli (jpg formatında) ilə birgə “Facebook”dakı “Müasir uşaq nağılları” səhifəsinin “inbox”una göndərilməlidir. Müsabiqənin şərtinə cavab verən nağıllar həmin səhifədə yerləşdiriləcək. Qaliblər münisiflər heyəti tərəfindən seçiləcək. Oxucular tərəfindən ən çox bəyənən üç yazının müəllifinə mükafatlar veriləcək. Nəticələr sentyabrın sonunda elan ediləcək.

Müsabiqədən sonra, uşaqların müəlliflik hüquqları qorunmaqla nağılların toplusu halında çap edilməsi nəzərdə tutulub.

Etibarsız sayılır

Bakı şəhər 46 nömrəli tam orta məktəbi 2003-cü ildə bitirmiş Nəsirli Kamal İlyas oğluna verilmiş A-637094 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Şəmkir rayon Dəllər-Cəyir kənd tam orta məktəbini 2002-ci ildə bitirmiş Əhmədova Pərvanə Yusif qızına verilmiş B-561010 nömrəli şahadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Akademik H.Əliyev küçəsi 2 nömrəli evin 231 və N.Yusifbəyli küçəsi 3 nömrəli evin 169 nömrəli fərdi yaşayış mənzillərini mülkiyyətçisi Əsədov Rafik Həmidoviçə verilmiş çıxarış itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Beynəlxalq Universiteti tərəfindən 2010-cu ildə Ağayev Fərid Aydın oğluna verilmiş B-198100 nömrəli bakalavr diplomu itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Qobustan rayon 1 nömrəli tam orta məktəbi 2017-ci ildə bitirmiş Kərimov Cavidan Qurban oğluna verilmiş E-077031 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 258 nömrəli tam orta məktəbi 2016-cı ildə bitirmiş Məcidov Qurban Əhməd oğluna verilmiş A-511399 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti tərəfindən 1997-ci ildə Hüseynov Tofiq Qulu oğluna verilmiş AB-I-068985 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Salyan rayon Arbatan kənd tam orta məktəbini 2007-ci ildə bitirmiş İsmaylova Aliyyə Qəzənfər qızına verilmiş B-467584 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lənkəran rayon Daştatük kənd tam orta məktəbin IX sinfini 1999-cu ildə bitirmiş Nəhmətov Asif Muqabil oğluna verilmiş B-293008 nömrəli şahadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lənkəran rayon Parakənd kənd tam orta məktəbini 2001-ci ildə bitirmiş Nəhmətov Asif Muqabil oğluna verilmiş A-535318 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Qusar rayon Urva kənd tam orta məktəbini 1987-ci ildə bitirmiş Musayeva Balaqız Müslüm qızına verilmiş Aİ-336147 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lerik rayonu Pirasora kənd tam orta məktəbini 1992-ci ildə bitirmiş Seyfullaeva Qəşəng Abış qızına verilmiş A-121358 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 32 nömrəli tam orta məktəbi 2012-ci ildə bitirmiş Ağayev Aqil Adil oğluna verilmiş A-097868 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Xaçmaz rayonu Müşkiür kənd tam orta məktəbini 1983-cü ildə bitirmiş Nuriyeva (Bayramova) Gülnarə Nuhbala qızına verilmiş 767529 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Yevlax şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbi 2011-ci ildə bitirmiş Rəşidi Rəşid İsa oğluna verilmiş A-073957 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Masallı rayon Sorçuvar kənd tam orta məktəbini 2016-cı ildə bitirmiş Quliyev Məhərrəm Məmmədcan oğluna

verilmiş A-567165 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gəncə şəhər 18 nömrəli tam orta məktəbi 2006-cı ildə bitirmiş Qarayev Anar Vilayət oğluna verilmiş B-249800 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Sumqayıt şəhər 13 nömrəli tam orta məktəbi 2010-cu ildə bitirmiş Əliyev Rizvan Faiq oğluna verilmiş B-696683 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Sumqayıt şəhər 7 nömrəli tam orta məktəbi 2000-ci ildə bitirmiş Kərimova (Nuriyeva) Gülnarə Cəmil qızına verilmiş A-421501 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 239 nömrəli tam orta məktəbi 2017-ci ildə bitirmiş Bağırzadə Əli Zaur oğluna verilmiş E-001856 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Kooperasiya Universiteti tərəfindən 2017-ci ildə Cəbzadə Yadulla Vüqar oğluna verilmiş A-139475 nömrəli bakalavr diplomu və diploma əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Respublika Olimpiya İdman Liseyini 2004-cü ildə bitirmiş Jukov Yevgeniy Aleksandroviçə verilmiş B-061326 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

M.Əzizbəyov adına Azərbaycan Neft və Kimya İnstitutu tərəfindən 1994-cü ildə Qarayev Emil Əziz oğluna verilmiş FƏB-I-082134 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 3 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2013-cü ildə bitirmiş Hüseynov Əmrab Xəyal oğluna verilmiş A-279046 nömrəli şahadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 44 nömrəli tam orta məktəbi 2016-cı ildə bitirmiş Cəbrayılova Zeynəb Vüqar qızına verilmiş A-502281 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

8 nömrəli Bakı Peşə Məktəbi tərəfindən 1998-ci ildə Səfərov Ağali Saləddin oğluna verilmiş A-028632 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ağdam Musiqi Kolleci tərəfindən 2013-cü ildə Əsgərov Vüqar Yelmar oğluna verilmiş AA-029736 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

“Zəngi” Liseyini 2015-ci ildə bitirmiş Abidov Fərid Rövşən oğluna verilmiş A-421526 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 276 nömrəli tam orta məktəbi 2016-cı ildə bitirmiş İmaməliyev Vüqar Nöfəl oğluna verilmiş A-502337 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ağdaş rayon Dəhnaxəlil kənd tam orta məktəbi 1993-cü ildə bitirmiş Mehərrəmov Nurlan Fərzal oğluna verilmiş A-103309 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası tərəfindən 2000-ci ildə Təhirov Rəşad Lətif oğluna verilmiş A-050630 nömrəli bakalavr diplomu və əlavəsi, 2002-ci ildə MNA-006277 nömrəli magistr diplomu və əlavəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Sədərək rayonu Sədərək kənd 1 nömrəli tam orta məktəbi 2008-ci ildə bitirmiş Babayev Məhəmməd Allahverdi oğluna verilmiş B-472489 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Goranboy rayon Goranlı kənd tam orta məktəbin IX sinfini 1985-ci ildə bitirmiş İbrahimova (Həsənova) Könül Rafiq qızına verilmiş A-921339 nömrəli şahadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 8 nömrəli tam orta məktəbi 2015-ci ildə bitirmiş Polat Hüseyn Yasin oğluna verilmiş A-400350 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 34 nömrəli tam orta məktəbi 2011-ci ildə bitirmiş Səmədov Ricat Sahib oğluna verilmiş A-009610 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 273 nömrəli tam orta məktəbi 1992-ci ildə bitirmiş Səliyeva Mahirə Fəxrəddin qızına verilmiş A-194993 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər Məktəb-lisey kompleksini 2011-ci ildə bitirmiş Mirzəyeva Səbinə Teymur qızına verilmiş A-054431 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 162 nömrəli tam orta məktəbi 1987-ci ildə bitirmiş Şahmurov Ceyhun Bahaləddin oğluna verilmiş AK-354215 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Maliyyə-İqtisadiyyat Kolleci tərəfindən 2000-ci ildə Hüseynov Zaur Həsən oğluna verilmiş AB-II-048240 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gəncə Tibb Məktəbi tərəfindən 1999-cu ildə Fətullayeva Aynurə Cəlal qızına verilmiş AB-II-027990 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Tibb Universiteti tərəfindən İbrahimova Üliyevə Malik qızına 2000-ci ildə verilmiş AB-I-080599 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ceyranbatan Peşə Liseyi tərəfindən 2017-ci ildə Nəzirov Nəzir Nazim oğluna verilmiş A-588957 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ordubad rayon Azadkənd tam orta məktəbi 2004-cü ildə bitirmiş Kərimov Amal Kamal oğluna verilmiş AN-744657 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Qəbələ rayon Vəndam qəsəbə 1 nömrəli tam orta məktəbi 2004-cü ildə bitirmiş Vəliyev Seyyad Yarməd oğluna verilmiş B-068514 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Masallı rayon Türkoba kənd tam orta məktəbini 1986-cı ildə bitirmiş Əkbərova Nəzmiyə Zülfi qızına verilmiş A-211074 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Şərur rayon Siyaqət kənd tam orta məktəbin IX sinfini 2007-ci ildə bitirmiş Yusifova Günay Səttar qızına verilmiş A-435162 nömrəli şahadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Şərur şəhər 2 nömrəli tam orta məktəbi 2006-cı ildə bitirmiş Əsgərova Türkanə Müştəbə qızına verilmiş A-243363 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lənkəran şəhər 4 nömrəli Humanitar Təmayüllü Məktəb-Liseyi 2007-ci ildə bitirmiş Kərimov Natiq Şirzad oğluna verilmiş B-445078 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Şəmkir rayon Zəyəm Cırdaxan kənd tam orta məktəbi 2017-ci ildə bitirmiş Babayev Elsevər Rasim oğluna

verilmiş E-083086 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Şəki şəhər 10 nömrəli tam orta məktəbi 2008-ci ildə bitirmiş İbrahimli Şükür Sahib oğluna verilmiş B-534563 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Füzuli rayon 47 nömrəli tam orta məktəbi 2016-cı ildə bitirmiş Aliyeva Çinnaz Mərdan qızına verilmiş 449401 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər Bağca-məktəb-lisey kompleksini 2011-ci ildə bitirmiş Xaspoladova Aytən Cavid qızına verilmiş A-009926 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Masallı rayon Ərkivan qəsəbə 3 nömrəli tam orta məktəbi 1993-cü ildə bitirmiş Nuriyeva Mətanət Ağacan qızına verilmiş A-104786 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 30 nömrəli tam orta məktəbi 2016-cı ildə bitirmiş Kərimli Ayan Fuad qızına verilmiş A-503948 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Şamaxı şəhər 6 nömrəli tam orta məktəbi 2000-ci ildə bitirmiş Rəhimova (Babayeva) Mələk Müttəlim qızına verilmiş A-333963 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Təhsil Nazirliyinin rəhbərliyi və kollektivi “Zəngi” Liseyinin direktoru

BAYRAM HEYDƏROVUN

vəfatından kədərli vəziyyətlərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

Bakı Slavyan Universitetinin rektoru, professor Nurlana Əliyeva, BSU-nun Həmkarlar Təşkilatı və professor-müəllim heyəti Rus ədəbiyyatı tarixi kafedrasının dosenti Sevdə İsmayilovaya anası

NATELLA XANIMIN

vəfatından kədərli vəziyyətlərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Bakı Şəhər Xəzər rayon TİAHI-nin sədri Həzər Xan Əbilov və 181 nömrəli tam orta məktəbin pedaqoji kollektivi məktəbin kimya müəllimi

SƏDƏQƏT NOVRUZOVANIN

vəfatından kədərli vəziyyətlərini bildirir və ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

Bakı şəhər 138 nömrəli tam orta məktəbin kollektivi məktəbin direktoru Mirfaiq Mirheydərliyə qardaşı “Zəngi” Liseyinin direktoru

BAYRAM HEYDƏROVUN

vaxtsız vəfatından kədərli vəziyyətlərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Varlı olmaq üçün harada oxumaq lazımdır?

Yaxud milyarder-məzunların əsas "ixracatçı"ları

← Əvvəli səh.1

Rüstəm QARAXANLI

Ancaq son illərdə varlı məzunların yaşayış və təhsil coğrafiyalarında dəyişikliklər də müşahidə olunur. Məsələn, Hindistanın iqtisadi tərəqqisinin güzgüsü olan Mumbay Universiteti həmin o nüfuzlu ali məktəblərin sıralamasında 9-cu yerdə qərarlaşmağa müvəffəq olub. Rusiya oliqarxları hesabına Lomonosov adına MDU 11-ci sıranı tuta bilib.

Prestijli ali məktəblərin reytingində Amerika universitetlərinin dominantlıq etməsi, heç də ən ağıllıların bu ölkə vətəndaşı olmaları anlamına gəlməməlidir. ABŞ-da təhsil alan şəxslərin dördü birindən çoxu bu ölkəyə planetin müxtəlif guşələrindən gəlirlər. Milyarderlər ixrac edən universitetlərin reytingi belədir:

1. Pensilvaniya Universiteti;
2. Harvard Universiteti;
3. Yel Universiteti;
4. Cənubi Karolina Universiteti;
5. Princeton Universiteti;
6. Kornell Universiteti;
7. Stenford Universiteti;
8. Kaliforniya Berkli Universiteti;
9. Mumbay Universiteti;
10. London İqtisadiyyat Məktəbi;
11. Lomonosov adına MDU;
12. Texas Universiteti;
13. Dortmund Kolleci;
14. Miçigan Universiteti;
15. Nyu-York Universiteti;
16. Kolumbiya Universiteti;
17. Braun Universiteti.

Elita nə ilə məşğul olur?

Nüfuzlu ali məktəbləri bitirib dünyanın sayılıb-seçilən varlı şəxsləri olandan sonra da məzunların bəzilərinin təhsilə maraqları qalmaqda davam edir. Bu, özünü əs-

sən onların var-dövlətlərinin bir qismini təhsil və elm sahəsinə xeyriyyə məqsədilə xərcləmələrində bürüzə verir. Statistika görə, hətta milyarderlərin tən yarısı təhsil, əsasən də ali təhsilin inkişafı üçün öz maliyyə imkanlarını xərcləyir. Məsələn, Harvard Universiteti müxtəlif elmi araşdırmalar üçün ianə toplayarkən qarşısı 6,5 milyard dollar vəsait yığmaq məqsədi qoyur. Həmin vəsait məhz sabiq məzunlar, indi isə olduqca varlı olan şəxslərdən gəlir.

Bill Geys təhsil məqsədləri ilə 27 milyard dollar vəsait xərcləyib. Onun həyat yoldaşı ilə birlikdə təsis etdiyi fond müxtəlif məqsədlərə, o cümlədən təhsilin inkişafına külli miqdarda pul ayırır. Fond misal üçün, sırf müəllim hazırlığı ilə məşğul olan layihəyə vəsait ayırır. Bu işdə daha bir milyarder Uoren Baffet də Geys təstək verir. Hindistandan olan milyarder Azim Premji xeyriyyə məqsədləri ilə 8 milyard dollar vəsait xərcləyib. Yaratdığı fond vasitəsilə Hindistanda məktəb islahatları ilə məşğul olur. Riteyl maqnatı Çarlz Frensis Fini ABŞ, Vyetnam və Bermud adalarında təhsil, səhiyyə və təbiətin qorunması işlərinə 6,3 milyard dollarından keçib. Ərəb milyarder Abdul Əziz Əl-Rachi üç oğlu ilə yaratdığı fond vasitəsilə müxtəlif məqsədlərə, o cümlədən təhsilin inkişafına ümumilikdə 5,7 milyard dollar xərcləyib. Milyarder Maykl Blumberq təhsil, səhiyyə və ətraf mühitin qorunması layihələrinə 3 milyard dollaradək vəsait ayırır. Yeni nəsil milyarderlərdən olan Mark Zukerberq Kaliforniya və Nyu-Cersi məktəblərinin inkişafı üçün 220 milyon dollar vəsait ayırır.

Təbii ki, belə nümunələr çoxdur. Çünki milyarderlərin sayı az deyil. "Forbes"-in statistikasına görə, hazırda dünyada 2 min nəfərdən çox

milyarder yaşayır. Təbii ki, onların bir qismi topladıqları var-dövlətin bir hissəsini, bəzi hallarda isə böyük hissəsini xeyriyyəyə, o cümlədən təhsili stimullaşdıran layihələrə yönəldir. Bu işdə təbii ki, onların yuxarıda adları çəkilən ali məktəblərdə təhsil almalarının ciddi təsiri olub. Çünki o universitetlər də öz növbəsində ciddi elmi nailiyyətlərin qazanılması üçün digər və yaşı nəsil milyarderlərin ianələrinə ehtiyac duyublar.

Avropanın milyarder-məzunları

Araşdırmalara görə, Avropadan olan varlı şəxslərin 40%-i 10 şəhərdə yaşayır. Bu şəhərlər arasında London və Moskva liderlik edirlər. Milyarderlərin sayına görə dünya lideri isə Nyu-Yorkdur. Maraqlı məqamlar da var. Misal üçün, Nigeriya təhsilsiz uşaqların sayına görə Afri-

Müxtəlif reytinglər göstərir ki, ABŞ-la yanaşı, Britaniya da təhsil sahəsinin öncüllərindədir. Məsələn, Avropanın ali məktəbləri üzrə reytinglərin ilk sıraları ənənəvi olaraq Britaniya məktəbləri tərəfindən "işğal" olunur. Bəs Britaniyanın hansı ali məktəbləri gələcək milyarderlər, yaxud hazırkı varlıların uşaqları üçün prestijlidir?

kada birincidir. Eyni zamanda milyarderlərinin sayına görə qitənin lideridir.

Müxtəlif reytinglər göstərir ki, ABŞ-la yanaşı, Britaniya da təhsil sahəsinin öncüllərindədir. Məsələn, Avropanın ali məktəbləri üzrə reytinglərin ilk sıraları ənənəvi olaraq Britaniya məktəbləri tərəfindən "işğal" olunur. Bəs Britaniyanın hansı ali məktəbləri gələcək milyarderlər, yaxud hazırkı varlıların uşaqları üçün prestijlidir?

Britaniyanın aparıcı investisiya şirkətlərindən olan "Scandia"nın milyarderlər arasında apardığı araş-

dırmanın nəticələrinə görə, varlılar üçün ən populyar ali təhsil ocağı London Universitetidir. Ən çox gələcəyin milyarderləri də buradan çıxır. Məlumdur ki, London Universitetinin 19 müxtəlif kolleci və 10 ixtisaslaşmış institutu, 120000 tələbəsi var və araşdırmada iştirak etmiş

mağı bacarır. QS World University Rankings 2011/2012-nin reytinginə görə, milyarderlərin 5,5%-i Kembriçin məzunudur. Bu universitet dünyaya 88 Nobel mükafatçısı bəxş edib. Bu göstəriciyə görə ali məktəb dünyanın ilkələrindədir.

Tələbələr maliyyə vəziyyətlərinə dair araşdırmaların nəticələrinə görə, onların ən kasıbları Lids Universitetində oxuyurlar. Bununla belə, bu ali məktəbin məzunları Britaniya milyarderlərinin 3,9%-ni təşkil edir. 40000 tələbəsi olan Mançester Universiteti 3,5%-lik göstərici ilə nüfuzunu qoruyur. Bu ali məktəb dünyaya 26 Nobel mükafatçısı verib. Britaniya milyarderlərinin oxuduqları ali məktəblərin sıralamasının sonrakı təmsilçiləri isə Sent-Endryu, Birmingem, Bristol, Edinburq, Aston və digər universitetlərdir.

"Hronika.info"-nun yazdığına əsasən, "Forbes"-in siyahısına görə, 2017-ci ildə dünyada 2043 milyarder olub. Bu, 2016-cı ilə nisbətən 233 nəfər çoxdur. Hazırda milyarderlərin ümumi var-dövləti təqribən 8 trilyon dollar təşkil edir. Milyarderlərin 471 nəfəri avropalıdır, onlar dünyanın 208 ali məktəbində təhsil alıblar. "Business Insider" analitik-

lərinin hazırladığı siyahıya görə, Avropada ən çox milyarder-məzunlu olan ali məktəblərin ilk "beşliyi" belədir:

1. Sent-Qallen Universiteti (İsveçrə) - 10 milyarder;
2. London İqtisadi Məktəbi (Britaniya) - 8 milyarder;
3. Sürix Ali Texniki Məktəbi (İsveçrə) - 7 milyarder;
4. HEC Paris (Fransa) - 6 milyarder;
5. Lund Universiteti (İsveç) - 6 milyarder.

Təbii ki, bu ali təhsil ocaqlarında oxumaq yəqin ki, varlı olmaq perspektivi vəd etmir. İngiltərənin Lids Universiteti ən kasıb məzunların oxuduqları yer olsa da, oradan da varlılar çıxır. Digər tərəfdən, belə ali məktəblərdə oxuyan gənclərin bir qismi məhz elə hazırkı supervarlıların övladlarıdır. Bu amil onların valideynləri kimi gələcəkdə imkanlı olacaqlarının bir növ təminatıdır. Bununla belə, adları çəkilən ali məktəblərdə oxumağın gələcəkdə varlı şəxs olmaq üçün çox mühüm bir köməyi ola bilər: təəvvür edin, ətrafınızdakılar hansısa milyarderlərin övladlarıdır. Yaxud gələcək milyarderlərdir. Bundan böyük şans?

ABŞ-da tələbə borclarının həcmi 1,5 trilyon dolları keçdi

ABŞ iqtisadiyyatı üçün potensial problem yaranmaqdadır

Oruc MUSTAFAYEV

ABŞ-da təhsil haqlarına görə tələbə borclarının ümumi həcmi artaraq rekord həddə - 1,5 trilyon dolları keçib. Bu barədə "Financial Times" qəzeti məlumat yayıb. Qeyd olunur ki, 2010-2011-ci tədris ilindən başlayaraq ölkədə tələbə borclarının ümumi göstəricisi 500 milyard dollar artıb. Baxmayaraq ki, "S&P Global" şirkəti-

nin məlumatına əsasən, bir neçə ildir ki, bu kateqoriya üzrə borcalanlara verilən kreditlərin faktiki həcmi müntəzəm surətdə azalmaqdadır. Tələbələr borclar üzrə ödəmələrin öhdəsindən gələ bilmirlər, borc yükünün azaldılması üzrə proqramlar isə vəziyyətə az təsir edir.

"S&P Global"-in təhlilçisi Con Enqlimannın sözlərinə görə, məsələ ondadır ki, kredit ödəmələrinin

korrektəsi üzrə proqramlar qısamüddətli perspektivdə tələbələr borc yükünü azaltmağa imkan verir, uzunmüddətli perspektivdə isə, əksinə, borcun həcmi artır, çünki faiz dərəcəsini aşağı salmadan yalnız minimal aylıq ödənişi azaltmağa imkan verir. Ekspertin fikrincə, vəziyyətin dəyişməsi üçün daha genişmiqyaslı plan lazımdır.

Mütəxəssislər tələbələr artan borcunu ABŞ-ın iqtisadiyyatı üçün potensial problem hesab edirlər, çünki gələcəkdə gənclərə mülk əldə etmək və ya öz biznesini qurmaq çox çətin olacaq. Nyu-York Federal Ehtiyatlar Bankının məlumatlarına görə, 30 gündən artıq müddətə gecikdirilmiş ödəmələrə görə kreditlərin payı cari ilin ikinci rübündə son 12 il ərzində ən minimal həddə - 8,8 faizə enib. Ekspertlərin sözlərinə görə, göstərici Amerika əmək bazarında yaranmış sabitliyə görə enir. Buna baxmayaraq, tələbə borcu hələ ki, istehlak kreditləri arasında ən problemlili kateqoriyadır. "Brookings"-in proqnozuna görə, 2023-cü ildə Birləşmiş Ştatlarda tələbə kreditləri üzrə defoltun səviyyəsi 40%-ə çata bilər.

Elektron jurnallar məktəbləri zəbt edir

Rusiyada kağız jurnallardan imtina olunur

Rusiyadakı orta məktəblərin 30 faizindən çoxunda artıq kağız jurnalları elektron resurslar əvəz edib. Bu barədə "dnevnik.ru" təhsil portalının araşdırmalarından məlum olub. Aparılmış tədqiqatda iştirak etmiş müəllimlərin 36 faizi qeyd edib ki, çalışdıqları təhsil müəssisələri elektron jurnallara keçib.

Elektron jurnalların əsas üstünlüyü ondadır ki, müəllimlər burada informasiyaları daha tez - 1-2 gün ərzində yerləşdirə bilirlər. 7

yaşdan 16 yaşadək uşaqların 76 və valideynlərin 64 faizi belə düşünürlər.

Lakin elektron jurnallara kütləvi keçidi nə saxlayır? Respondentlərin 44 faizi hesab edir ki, bu, ilk növbədə, maddi-texniki təchizatın kifayət qədər olmamasıdır. Daha bir səbəb isə pedaqoqların öksəriyyətinin zəif İKT sə-

riştələridir.

Məktəblər isə artıq dəyişikliklərə hazırlaşır: müəllimlərin 84 faizi təsdiq edir ki, onların məktəblərində kağız jurnaldan imtina üzrə bütün zəruri rəsmi sənədləşmə işlərinə başlanılmışdır. Sorğu ölkənin 74 regionunda 16 min müəllim, şagird və valideyn arasında keçirilib.

İri şirkətlər diplom tələb etmir

Əmək bazarında ixtisaslaşma daha sürətlə gedir

ABŞ-ın bir çox böyük şirkətləri, əvvəllər olduğu kimi, işaxtaranlardan profil ali təhsilə malik olmalarını tələb etmir.

Bu barədə əmək bazarının təhlili üzrə ixtisaslaşmış "Glassdoor" resursunun ekspertləri bildirib. Bu cür tələblərdən imtina edən kompaniyaların siyahısında Apple, Google, IBM kimi nəhənglər yer alıb. Tədqiqatçılar

qeyd edirlər ki, düzdür, hər hansı namizədin akademik xidmətləri müsbət faktor kimi gözəndən keçirilir, amma iş qəbul vaxtı məcburi meyarların siyahısından bu bəndi tez-tez çıxarırlar. Və vurğulayırlar ki, tədris qiymətləri və uğurlu

karyerada ciddi korrelyasiya aşkar etməyiblər.

Qeyd olunur ki, müasir əmək bazarı şəraitində ixtisaslaşmalar universitetlərin təhsil proqramları hazırlamasına nisbətən daha sürətlə gedir.